1 MART 1938

No. 74

– 15 Kuruş –

nale sokuı
besleyeı
ürülünce
bertaraf
zleyici v
in yüzle
lan önce
ON „ kre
lik verir
muhafaza
mini kul
acaksınız
bilirsin i

◆YARIM AY◆

15 Günde Bir Çıkar Edebî - ilmî - ictimaî Mecmuadır.

İdare Merkezi : İstanbul, Sirkeci Ebussuud Caddesi No. 1-3

RESİMLİ AY MATBAASI T. L. ŞİRKETİ.

Abonman Şartı : Türkiye için { 6 Aylığı : 175 kr. / 12 „ 350 kr. Ecnebî için { Yıllığı 1 İngiliz Lirası

Telefon : **23607** *Telgraf adresi :* **Resimliay** *Posta Kutusu :* **629**

Rica : 1) İdare işlerine ait muhaberelerin; **Resimli Ay Matbaası T. L. Şirketi İdare Müdürlüğü**

Yazı „ „ „ : „ „ „ Yazı „ „

Bilmece „ „ „ : „ „ „ Bilmece Memurluğu

adreslerine yazılması.

2) Bilmece zarflarına 6 kuruşluk pul yapıştırmağa lüzum yoktur; bunların zarflarını açık gönderiniz, o zaman yalnız 1 kuruşla gelir.

Kolaylık-Şıklık

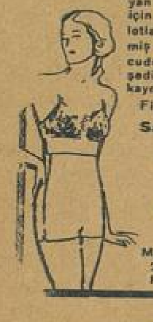

Her şeyden evvel kolaylığı arayan spor meraklısı Bayanlar, onlar için yapılmış olan bu sentür-külotları giyerek şıklığı da temin etmiş olurlar. Hututu inceltir Vücudun tenasübünü düzeltir ve en şedid hareketlerde bile kat'iyyen kaymaz.

Fiyatı : 7 1/2 liradan itibaren.

Satış yeri yalnız :

J. Roussel
Paris

İSTANBUL, Beyoğlu
Tünel meydanı 12 No. lu.
Mağazamızı ziyaret ediniz veya 20 No. lu tarifemizi isteyiniz. Fiyatlarımızda büyük tenzilât.

Halka, sıhhati ile alâkadar o masın öğütleyen, hastalıklara karşı alınacak ilk tedbirleri öğreten (Lokman Hekim) adlı güzel bir aylık mecmua neşreden :

Dahilîye Mutehassısı

Dr. Hafız Cemal

LOKMAN HEKİM

Pazardan başka günlerde öğleden sonra saat (2½ tan 6 ya) kadar İstanbulda Divanyolunda (104) numaralı hususî kabinesinde hastalarını kabul eder. Salı, cumartesi günleri sabah saat (9½ - 12)ye kadar hakikî fıkaraya bakar. Kışlık Telefon : 21044 Muayenehane ve ev telefonu 22398.

Okuyucularımıza sayın doktoru ve değerli mecmuasını tavsiye ederiz.

POUDRE

EUPNEUTIQUE

M. ALİ

Nefes Kapalılıklarına Kat'i Şifadır.

KALMOPON

Grip, Romatizma, Baş ve Diş ağrıları, Dismenore denilen kadınların âdet sancılarını, Nevralji ve bütün ağrılara kullanılır.

Al Bayrak Ecza Deposu - İstanbul

RESİMLİ AY

Şubat 1938 – Sayı 24

En çok okunanan ve sevilen yazıcılarımızın : Birçok MAKALE - HİKÂYE - RÖPORTAJ - TERCÜMELERİ ve ROMANLARI ile BOL RESİMLİ olarak çıkmıştır.

—Mutlaka Alıp Okuyunuz!—

"Resimli Ay" Türkiyenin En Olgun Aylık Mecmuasıdır.

EFELER

Ragıp Şevkinin fevkalâde müheyyiç bu millî romanı (RESİMLİ AY) da devam ediyor. Mutlaka takibediniz.

DİKİŞ MAKİNASI

BİSİKLET

GRAMOFON

VE BİLUMUM MAKİNA ALETLERİNİZİ

YALINIZ

ZYGOMALA

MAKİNA YAĞI İLE

YAĞLAYINIZ

ASMA ALTI, VOLTO HAN N: 9

TEL. 22878 İSTANBUL

BELEDİYE TEŞKİLÂTI — DENİZ BANK — KOMÜNİSTLİK

Abdurrahman Âdil Eren

1. Belediye teşkilâtı :

Bir akşam gazetesi diyor ki :

"İstanbul belediye teşkilâtı değişiyormuş. Allah vere de iyi bir teşkilât yapıla. Çünkü İstanbulun bazı semtleri vardır ki bütün bütün mühmeldir; bütün bütün imardan mahrumdur.„

Bu söz beni hayli düşündürdü. Ve İstanbulun yakın beldiye tarihi, gözüm önünden bir geçivredi.

1908 de meşrutiyet ilân edildi. Meşrutiyet ilân edilince derhal mevcut olan kanun mucibince belediye teşkilâtı kuruldu. Mithat paşanın yapdığı rivayet olunan belediye kanununca İstanbul on dairei belediyeye taksim edilmişti. Bu belediye dairelerinin hepsinde intihabat yapıldı. Belediye meclisleri azâ ve reisleri seçildi. Her dairei belediye, kendi havzai hükûmetinde belediye varidatını tahsil etti; faaliyete geçerek sokaklarını kaldırımlamağa başladı. Hattâ altıncı dairei belediye Fatihin bir gece içinde doksan gemiyi kızaklara bindirip Halice geçirdiği yer olması aglebi ihtimal bulunan, ve bugün Tepebaşı ve Akarca caddesi ünvanı verilen caddelere — ezeldenberi ilk kaldırımı yaptı ve Fatihin ruhunu şadeyledi.

Derken İttihatçılar düştü; İtilâfçılar sandalyeye oturdular. Şehremanetine bir operatör doktor getirildi. Bu operatör doktor - bu defa- bistori yerine eline kalemi aldı. Beldiye kanununu altüst ederek bir merkeziyet usulü tesis eyledi. Bütün dairei belediyeleri bir hamlede lağvederek, yerine bir merkez belediyesi kurdu. İşte, bugün içine düştüğümüz : tanzifatsızlık, tenviratsızlık, kaldırımsızlık derdi; o güzelim demokrat teşkilât kaldırılarak yerine bir «Autoritaire» idare kurulmasından ileri geldi.

2. Deniz Bank

Saylav bay Sadri Maksudi Büyük Millet Meclisine bir takrir vermiş. (Deniz bank) terkibi yanlıştır; Türk gramerine uymaz, demiş.

İstanbul gazetelerinden biri de sayın mebusun hitabesine :

"Bay Sadri Maksudi cahildir!„ sözü ile mukabele eyledi.

***

1911 de Londrada idim. Londraya İngiltere baro (Bareaux) larının daveti üzerine gitmiş idim. Tempel's İnn barosundan bir genç avukat, bana mihmandar tayin olunmuştu. Mihmandarımın ancak kısmen gösterebildiği mebaniyi, kısmen tarif edebildiği baro âdabı muaşeretini, kısmen kulağıma gelen ıstılahatı duyunca, görünce, anlayınca hayretlere garkoldum. Bana Tempel's Inn bir mevlevi dergâhı göründü; Tempel's Inn de gördüğüm adabı muaşereti Belh ve Buharadan gelmiş âdabı muaşeret sandım. Istılahatın birçokları ise Türkçe, hattâ baronun ismi bile "İnönünü„ andırıyor.

***

"Deniz Bank„ Türk gramerine uymaz ise Sümer Bank, Eti Bank izafi terkipleri de Türk gramerine uymaz denmek icap edecek. Halbuki Sümer Bank, Eti Bank tabirleri İngiliz şivesini andırdığı halde, kulağa ne güzel geliyor. Bu lâtif ve zarif tabirleri lisanın lûgat kitaplarından silmek yazık olmıyacak mı idi?

1925 senesinde İstanbul barosu - heyeti umumiyesi - put gibi kürsüsünde oturup hiçbir söze karışmıyan Lûtfü Fikrinin riyaseti altında toplanıyor, avukatlar için bir kanun lâyıhası yapmağa çalışıyor idi. Dört ay süren münakaşada ben, her madde hakkında söz söylüyor, tekliflerde bulunuyordum. Pariste ve bahusus Londrada gördüğüm barolardan bahsediyor, hele Londra barosunun Türke benzediğini, Londra barolarında üç sene çile çıkarıldığını söylemiştim. Meğer "Felek„ beni dinliyor imiş. Hemen sözlerimi Vatan gazetesine ulaştırdı. Bay Ahmet Şükrü Esmer bana hücumlar etti. Fakat günü gününe, dakikası dakikasına ben de mukabele eyledim. Bugünkü Tanın selef selefi bulunan "Vatan„ da, hakkımda neler ve neler yazılmadı. Fakat on üç sene gibi kısa bir zaman içinde zihniyetler ne kadar değişti. Türklük ve Türkçülük zihniyeti umuma yayıldı. Yaşasın Atatürk! Var olsun âsar ve keşfiyatı!..

3. Komünistlik

Peştede üç devlet hariciye nazırları birleştiler. Müzakereler yaptılar. Neticesinde bir beyanname neşrettiler. İtalya, Avusturya ve Macaristan devletleri bir noktada birleşmişler; o da komünizme karşı bulunmaktır.

Komünizm, benim kulağıma ilk defa Fransadan geldi. Fransızların komünistliği, Fransada taş taş üzerine bırakmak istemiyor, her şeyi yıkıp ezmek istiyordu. O zaman sadrazam Âli paşa hariciye nazırı idi. Malûmdur ki o devrin iki büyük devlet adamımızdan biri olan Reşit paşa İngiltereye, ikincisi olan Âli paşa ise Fransaya muhabbetli idi.

Komünizmin Pariste zuhuru üzerine Âli paşa hemen kaleme sarıldı. Bütün Osmanlı imparatorluğu valilerine birer tahrirat yazdı. Fransada zuhur eden komünizmin,memaliki Osmaniyeye geçmemesine göz kulak olmalarını ihtar eyledi. Halbuki Âli paşanın tamimi olmasaydı, Türkiyede komünizmin ismini bile duyacak bir fert bulunmıyacaktı. Âli paşa yasak etmek istediği şeyi, kendi kalemile halkın tecessüsüne arzeylemiş bulundu.

Âli paşanın tamimi "Âsarı nadire„ mecmuasında münderiçtir.

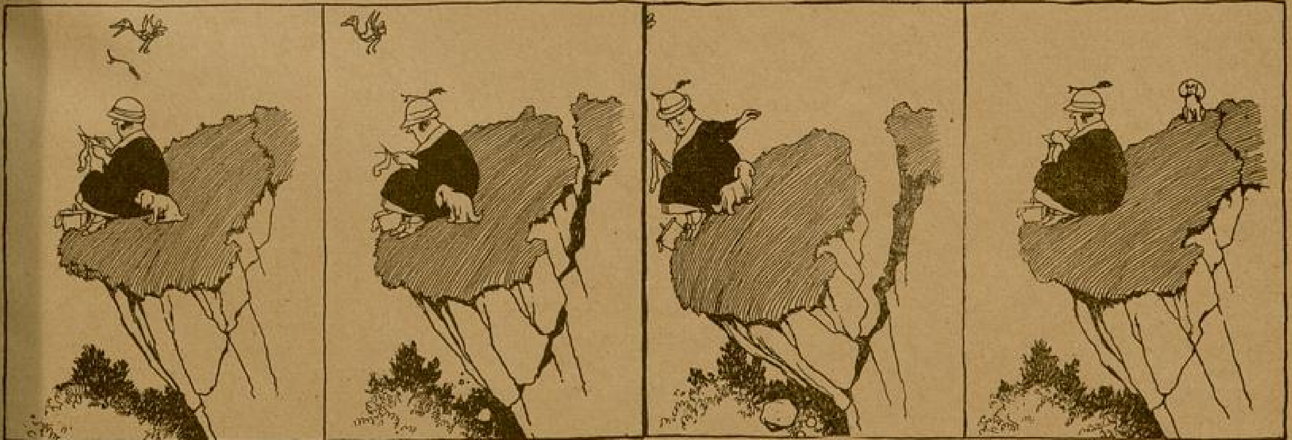

MUVAZENEYİ TEMİN EDEN ZEKİ KÖPEK

"Kırmızı Balıklar„ tefrikamıza, gelecek sayıda devam olunacağını özür dileyerek arzeyleriz.

SEVGİM

ve

SAADETİMSİNİ

●

Genç kadın, camların üstünde pırıldayan yağmur damlalarına bakarak içini çekti. Çok sıkılıyordu. Ne güneşin yalancı ışığı içini ısıtıyor; ne geceleri bulutların koyu paravanından sıyrıldıkça kendini gösteren ay, yüzünü güldürüyordu. Durmadan yağan yağmuru, yüreğinin acısını dışa vuran bir kadının gözyaşlarına benzettiği için sinirleniyor; göklerin renginden de, sokağın çamuru kadar iğreniyordu.

Omuzlarını derin bir yaşamanın yorgunluğu sarmış, bakışları bulanmıştı. İyi bir kocası, durmadan koşan, sıçrayan, şarkı söyleyen minimini bir kızı vardı. Güçlü kuvvetli ve pek becerikli bir köy kızı olan Rabiş, ona yapılacak hiçbir iş bırakmıyordu.

Her ayın birinde ve on beşinde misafir kabul ediyor, hemen her gün bir iki ziyaret yapıyordu. Son günlerde yaşamaktan tat almayışının sebebi ne idi?

Hava kapalı olduğu için pazarı evde geçireceklerdi. Neşide o kadar durgundu ve olur olmaz herşeye öyle çabuk sinirleniyordu ki, Behçet karısını gezdirmeği en doğru birşey olarak düşündü.

— Neşide, ister misin sinemaya gidelim?

— Gündüz başımı ağrıtıyor.

— Bir araba getirteyim. Avukat Nezihilere gidelim?

— Konuşacak halim yok.

— Parka kadar uzanalım mı?

Neşide camları pul pul saran yağmura, içini çekerek bir daha baktı. Sokağın çamuru, göklerin kapalı rengi, ovayı kaplayan gümüş rengi duman, sanki içine dolmuş, nefeslerini tıkamağa çalışıyorlardı.

— Bu günlerde okumuyorsun da Neşide?..

— Okuyacak şey bulamıyorum. Ben ışıklı, renkli, şenlik ve saadet veren yazılar istiyorum. Fakat senin şu raflarında hangi cilde elimi uzatsam ya muğlâk bir felsefeye çarpıyor başım, ya da çetin ruhiyat ve terbiye kitaplarına...

●

YAZAN :
MÜKERRM KÂMİL SU

●

Behçet sedire yaklaştı. Karısının salon mecmualarından birinde görerek yaptığı bu köşe, cidden hoş birşeydi. Maun renkli sedirin iki ucunda, etajeri andıran raflar vardı. Genç kadın renkli salon mecmualarını, küçük romanları, elişi ve dikiş modellerini oralara şık bir şekilde yerleştirmişti. Karısının her zaman zevk ve heyecanla karıştırdığı mecmualardan birini eline alarak, yaprakları gelişi güzel çevirmeğe başladı.

Neşide, hiçbir zaman eline geçmiyecek ham bir hayale gülümser gibi :

— Ne istiyorum biliyor musun? dedi. Uzun bir geziye çıkmak... Güneşli, ılık denizlerde gezip dolaşmak. Yalnız gökle denizin fısıldaştığı mavi enginlerde kaybolmak istiyorum. O zaman kuş gibi hafifliyeceğimi, bu yaşama yorgunluğunu üstümden atacağımı sanıyorum.

— Gezinti hoş birşey ama karıcığım, herhalde denizlerin bu coşkun çağlalarında değil. Gazetelerde hemen her gün bir deniz kazası okumağa alışır gibi olduk. Eğer, kış en hırçın günleri içinde olmasaydı, bu isteğini yerine getirmek mümkündü Neşide. Biraz daha dişini sık. Bahara çok kalmadı.

— Bu yıl bahar bir serap gibi güzel ve uzak görünüyor bana... Bir daha yeşil günler, penbe gökler gelmiyecek, her dalından binbir aşkın çağlayanı duyulan kuş sesleri duyulmıyacak sanıyorum.

İnci, yuvarlak sarı gözlerini açmış, annesini dinliyordu. Behçet bir eli çenesinde, bakışları annesinin dudaklarına mıhlanmış ve ruhu ince bir genç kadının sızlayan sesi ile ürpermiş olan kızını kollarına aldı.

— Neşide düşünmekten.. düşünecek şey bulamayıp da boş ve manasız şeyler düşünmekten vazgeç yavrum, dedi. Biraz gül, gez, dolaş, hareket et! yüreğinde kımıldayan yılan zehirini dışa vursun. Dünyada bu kadar güzel bir kızı olan anne, manasız iç sıkıntılarına, yorucu ham duygulara ve yaşama yorgunluğuna yabancı kalmağa mecburdur.

Neşide, sinirlerini çekiştiren yırtıcı bir elin tırnakları arasında kıvranır gibi:

— Onu da sevmiyorum eskisi gibi, diye inledi. Hiçbirinizi yakın bulmuyorum artık içime. Sanki biribirine benzeyerek geçen her gün, biraz daha uzaklık ve ayrılık koyuyor aramıza...

— Sen hastasın Neşide!

— Belki. Fakat herhalde maddî bir acım yok!..

— Ben de onun farkındayım!..

***

Neşidenin üstünde, siyah zemin rine iri ateş gülleri serpilmiş bir ki no var. Saçlarını ince bir lâstikle şının etrafına sarmış. Parmakları, kır yün yumağı ile parlak şişler arası göz alan bir çabuklukla ilerliyor.

Gözleri, elindeki işten çok daha ka şeyler düşündüğünü söylüyor. şide, günlerdenberi israrla genç k ğının ateşli sevgisini düşünmekte İçinde derin bir hasret yanıyor. İns gönlüne akan tatlı sesi, kalbini kar ran bakışları, kır saçlarının asil manâ ile yükselttiği başı ile o, her mankinden daha zorlu bir kuvv hayatında yer almaktadır. Bir köş bebeğini uyutmağa çalışan İnci, yodan öğrendiği parçaları yarım ya mırıldanmaktadır.

— Anne, şu yaramaz Sevgi bir t uyumuyor.

Varlığının dünyasına gömülüp den genç kadın, kızının hırçın sesi silkindi. Sonra yüzünü sıcak bir n sin okşadığını, kulaklarına yumu içli bir sesin: "Sevgim ve saadetim dediğini duyar gibi oldu.

Neredeydi o, şimdi neredeydi?

Her içli dakikasında yana yana dığı, sayılı saadet anlarında gülüşl dudaklarında yarım bırakarak andığ lediği adam neredeydi?

Genç kadın elindeki örgüyü se atarak divana uzandı. Örtülü gözka larının altında, tatlı ve hüzünlü ge şini tekrar yaşamağa başladı.

Hayatı on sekiz yaşına kadar te sinin evinde geçmişti. Annesi ile b sını hiç hatırlamıyordu. Günün bir eniştesinin arkadaşlarından biri tanışmış, derin bir hayranlık hissi sarsılmıştı. Eniştesi askerdi. Meml memleket geziyorlar, hiçbir yerde kaç yıldan fazla kalmıyorlardı. O Adanada tanımıştı. Şakaklarına gü teller karışmış, yaşlı bir albaydı. K sını, zayıf olduğu için, Adananın ğına dayanamıyacak diye İstanbu bırakmıştı.

Tam bir yıl beğendiği, saydığı mı yana yana sevdiğinin farkına va mamıştı. Fakat yıldızlı bir yaz gece

Adana bağlarında dolaşırken d müş, bir üzüm kütüğünün dıbinde acısı ile kıvranmağa başlamıştı.

Ay ışığı altında pırıldayan yap lar arasında onun sararan yüzünü, k ile açılan gözlerini görünce, heyec ürpermiş ve daha çok ağlamak ihtiya duymuştu.

— Niçin ağlıyorsun Neşide? Çok canın yandı kızım?

— . . . .

Yere çömelerek saçlarını çen okşamış; iki siyah elmas gibi parl bakışlarını ruhunun en uzak köşele kadar daldırmıştı.

Birşey söylemeden kollarını uzatmış, ardağa kadar kucağında taşımıştı. Genç ız, onun kollarında ölümü istiyecek adar ona bağlı olduğunu hissedince, zabı büsbütün artmış ve sessiz akan aşlarla yüreğinin yangınını söndürmek stemişti.

— Hâlâ ağlıyorsun Neşide?

— İçim yanıyor benim.

— Bu ilâhî yangında beraber olmak çin ne yazık ki tam yirmi beş yıl geç almışım..

Sonra kucağında kımıldayan vücudunu, kuvvetle vuran kalbi üstüne astırarak bir fısıltı halinde:

— Sevgim ve aadetimsin!.

Demişti.

Ondan sonra ralarındaki o pürüssüz dostluk kapanmış, ürkek, çekingen bir yaşama başlamıştı. Evlenemiyeceği bir adama bütün kalbi ile bağlı kalmak, ilk günlerde genç kızı muztarip etmiyordu. Ölünceye kadar bu gizli aşkı yüreğinde yaşatacağına; hiçbir hissin heyecanı ile bu büyük sevgiyi köklendirmiyeceğine inanıyordu.

Fakat evlenmek mecburiyetinde kalınca iş değişmişti. Gözyaşı, şikâyet, isyan hiçbiri tesir etmeyince..bir gün bir kucak çiçeği ve bir yığın beyaz tülü kalbi ile bu muhal aşkın arasına koyarak gelin olmuştu.

Evlendikten sonra onu hiç görmemişti. Düğününe gönderdiği beyaz çiçeklerden sonra bir daha ona ait hiçbir şeyle karşılaşmamıştı.

Yolları ayrılmış, biribirine bağlı olmıyan talibleri onları başka ufuklara çekip almıştı. Neşide, yılların arkasında kalan genç kızlık rüyasını tekrar niçin görmeğe başladığını düşündü. Hasrete, bir ateşten gömlek diyenlere, ayrılık acısının ölümden de zorlu olduğunu söyleyenlere hak veriyordu.

— Nasılsın sevgilim? Çok yoruldun mu?

İnci, babasının kollarına atıldı.

Babası annesine böyle sorardı. Küçüğün kulakları bu sesle o kadar dolmuştu ki, o da babasını böyle karşılamağı âdet edinmişti.

— Senin ışıklı yüzünü, ibrişim dudaklarını görür görmez yorgunluğum geçti yavrum. Ya sen ne yaptın? Anneni üzdün mü?

Genç kadın karışık bir rüyanın bulanık çerçevesinden bakıyormuş gibi gözlerini kocasına çevirdi. Susuyordu.

Behçet yemekten sonra İnciyi Rabişe vererek karısının yanına oturdu. Diyarbakır yolculuğunu icabettiren mektuptan bahsederken, yumuşak sesi

Diyarbakır yolculuğunu icap ettiren mektuptan bahsederken, yumuşak sesi ve tatlı bakışlarıyla genç kadının üzüntüsünü azaltmağa çalışıyordu.

ve tatlı bakışlarıyle genç kadının üzüntüsünü azaltmağa çalışıyordu.

* * *

Son kampana vurup da tren raylarda sallanınca Behçet, karısının küçük elini bıraktı.

— Hiç birşey için üzülme yavrum. Ve bizi unutma, diyecekti. Fakat bunu yapamadı.

Karısının uykusuz geçen bir geceden sonra solan yüzü gözlerinden kayboluncaya kadar arkasından baktı. İzin alma işi uzun süreceği için bu yolculukta onu yalnız bırakmıştı. İçi üzgündü İnci olmasa eve uğramıyacak, vaktini dışarıda geçirerek avunmağa çalışacaktı. Trenin kendisinden alıp gittiği küçük kadın, hayatın zenbereği imiş gibi.. ve bu zenberek de boşalmış gibi ruhunda bir kuvvetsizlik hissediyordu.

Paltosunun üstünde pırıldayan yağmur damlaları, ona göklerden derdine ağlayan bir annenin gözyaşları gibi geldi.

Ötede.. düz ovaların ortasında, çam ormanlarının arasında durmadan koşan trenin içinde, ne istediği belli olmıyan bir kalbin müphem sızıları ile burkulan genç kadın, hasta teyzesine giderken belki de onu ölüm yatağında bulacağını, yahut taze bir mezarla karşılaşacağını kuruyor; bu hatıra ile ürperirken.. eskiden olduğu gibi eniştesinin odasında "onunla" karşılıklı çay içeceklerini de düşünüyordu!

Kafasında biribirini kovalıyan geçmiş hatıralarını yerlerine dağıtmak için, evini düşündü. İncinin mangalı devirdiğini, eteğini sobaya değdirdiğini, kocasının cıgara ile gazeteleri tutuşturduğunu, Rabiş mutfakta oyalanırken kızının merdivenlerden düştüğünü gözönüne getirdi.

Ruhunda binbir vehim kanat takarak uçuşurken, sinirleri okadar yıprandı ki...Kompartmanın penceresini sürerek, üstünde gözyaşları gibi pırıldayan yağmur damlaları ile pek hazin görünen çamlı yollara, kendini kaldırıp atmak istedi.

Kütahyayı geçtikten sonra bitişik kompartmandan yükselen dik bir ses ile silkindi:

— Bıktım senin şu mızmızlığından. Sana dünyada hiçbir şeyi beğendirmenin imkânı yoktur.

İnce ve şikâyetli bir kadın sesi:

— Bu kompartmanın haline bak, diye sızlandı. Kadifeler mikrop yuvası!

— İşletme idaresi, Bayanın geziye çıkacağını bilseydi, bir yataklı vagon çıkarırdı yola!.

— Ne kaba bir adamsın.

— Bütün geçimsiz kadınların kocaları gibi!

— Beni yalnız bırak kuzum. Biraz başımı dinleyeyim.

— Benim de istediğim o zaten...

Sonra hızla bir kapı kapandı.

Arkası 24 üncü sayfada

ANKARA ÇOCUK SARAYINDA BİR SAAT

NİYAZİ ACUN

Açık mavi bir gökyüzü, vakit sabah. Güneş ilk ışıklarını, uyanan şirin Ankaranın üstüne bir neşe.. bir tebessüm gibi saçıyor.

Çocuk Sarayı caddesinde yaya kaldırımda yürüyorum. Kucaklarında çocukları olan birçok kadınlar, işine geç kalmış insanların telâşlı haliyle, hızlı hızlı gidiyorlar. Ve caddenin tenhalığında duyulan yüksek sesle biribirlerine şikâyetlerde bulunuyorlar.

Yanlarından geçtiğim vakit bütün kadınların şu aynı şikâyetini duydum:

— Ayyy! hemşire.. yumurcak mı, afacan mı bilmem ne diyeyim? Bir gün bu çocuk benim başımı yiyecek. Akşam eve getirdiğim zaman bir ağlamaya başlıyor, ta sabaha kadar.

Diğer kadın:

— Benimki de öyle.

— Hasta mıdır nedir, diye doktora gösterdim. Doktor baktı. Hasta değil dedi. Hele evdeki yemekleri hiç yemiyor.

Bir başka kadın:

— Ben ise, yalnız benim çocuğum eve gelince ağlıyor, yemekleri beğenmiyor zannediyordum. Meğer sizinkiler de öyle imiş!..

Bu sözleri duyduktan sonra gayri ihtiyarî, annelerinin bir dedikodu halinde kendilerinden şikâyet ettikleri yarının büyükleri olacak olan minimininilere baktım.

Hepsi sıhhatli, güler yüzlü, ateşîn bakışlı.

Biribirlerine, Çocuk Sarayına gittiklerinin sevinç heyecanını, el hareketlerile annelerinden gizlice fısıldıyorlar.

***

Köylü kadınların bile, evleri gibi kapısından içeriye serbest serbest girdikleri Çocuk Sarayının geniş kapısındaki kalabalık: çocuklar, anneleri ve yine çocuklar...

Ben de onlarla beraber içeri girdim. Karşıdaki merdiveni çıktım. Dışarısının keskin soğuk havasına gülen kalöriferle ısınan koridorlarda, bu bebeklerden birisine bile tesadüf edemedim.

***

Yazıhanelerinin başında birçok evrakı tetkik etmekle meşgul olan, Çocuk Esirgeme Kurumunun kıymetli başkanı doktor Fuat Umay, büyük bir safirperverliklerile bana:

— Buyurunuz, diye yer gösterd

Yurd çocuklarının ve bilhassa f çocukların sıhhatlarile, terbiyelerile yakından alâkadar olan; ve onlara dımın en geniş, en sıcak kucağını mış bulunan «Çocuk Esirgeme Kuru başkanına, kurumun tarihçelerin bahsetmelerini rica ettim.

Ankarada Çocuk Sarayı: Bir 23 Nisan bayramı gününde

Çocuk Esirgeme Kurumu başkanı Dr. Fuat Umay'ın Amerika seyahatine ait iki hatıra: 17 Nisan 1923 de Nevyork Türk Taavün cemiyeti tarafından verilen çay ziyafeti - Dr. Fuat Umay Amerikadaki Türk kolonisi arasında

Çocuk Esirgeme Kurumunun tertip ettiği piyangolardan birinde Başkan Dr. Fuat Umay bir yavruya kazandığı hediyeyi veriyor.

Çocuk Esirgeme Kurumu doktorları çocukların muayeneleri ile uğraşıyorlar.

Kurumu yokluk içinden bugünkü verimli hale getiren Doktorun gözlerinde, haklı olarak bir sevinç ışığı parladı. Mazinin izlerine dalarak anlatmağa başladı :

— Çoçuk Esirgeme Kurumunu [Türkiye Himayei Etfal Cemiyeti] ismile (1921) de kurduk.

Sözümü inandırabileceğim birçok arkadaşlara: "Toplanıp çacuklarımızı himaye etmek için bir cemiyet kuralım?„ dedim. Benim bu davetime ancak yirmi arkadaşım iştirâk etti. Bu yirmi arkadaşla Hakimiyeti Milliye gazetesinin odalarından birinde toplandık. Müzakereye başladık. Nizamnameyi tesbit ettik. Bu suretle cemiyet kurulmuş oldu. Müzakereden sonra on arkadaş kaldık. On arkadaşa, Himayei Etfalin işe başlaması için, ikişer lira vermelerini rica ettim ve arkadaşlar da seve seve bu parayı verdiler.

Bu hayırlı işe yirmi lira ile başladık. Bugün Ankaradaki Kurumumuzun varlığı arazileri, apartmanları dahil olmak üzere; bir milyon kadardır.

— Merkezde ve hariçte ne kadar azânız var?

— Merkezde iki binden ve diğer vilâyet, kaza, nahiyelerimizde azâmız otuz binden fazladır.

— Şubeleriniz?

— (580) şubemiz var. Şubelerimiz seneden seneye tezayüt etmektedir.

— Çocukların terbiyesi hususunda ne gibi usuller kullanıyorsunuz?

— Çocuk bahçesinde ve Ana Kucağı müessesemizde modern hür terbiye usullerini tatbik ediyoruz. Bu sene yeni inşa ettirmekte olduğumuz binada bir sinema salonu vücude getireceğiz. Bu suretle yavrularımıza, temaşa vasıtasıyle, Avrupalıların çocuklara mahsus gösterdikleri terbiyevî ve öğretici filimleri göstereceğiz. Aynı zamanda: karagöz, kukla gibi oyunları ile bir yandan hoş vakitler geçirtirken, bir yandanda bu oyunlara terbiyevî bir şekil vererek onların dimağî inkişaflarını temin edeceğiz.

— Kurumun üzerinde yürüdüğü en esaslı teşekküller hangileridir?

— Ana kucğı, Süt Damlası, Banyolar, Şefkat yurdlarımız, Muayenehaneler, Çocuk bahçeleri, Pansiyon, Gündüz bakım evleri gibi ve sair kısımlarımız cidden anılmağa değer.

Ana kucağımıza: köylerde, kasabalarda, vilâyetlerde anasını, babasını kaybetmiş yoksul süt çocukları alınır.

Gayemiz: bakıma muhtaç olan bu yavruları sürünmekten ve ölmeden kurtarmaktır. Mektep çağına kadar bakarak, yedi yaşından sonra yatı mekteplerine devrederiz. Bu devir işi 1931 yılına kadar kısmen temin edilebiliniyordu. Şehir yatı mekteplerinin kalkmasıyle müessesemizde yedi yaşına gelen çocuklar, yerleştirilecek yer bulununcaya kadar, müessesemizde alıkonarak en yakın mektepte okutulmaktadır.

— Gündüz bakım evleriniz ?

— Çocuk bakımında iki önemli cereyan görülmektedir.

Biri, her ailenin çocuklarını daha fennî ve daha gürbüz yetiştirmek için büyük bir istek beslemesi, diğeri de işe giden annelerin çocuklarını bırakacak müesseselere olan ihtiyaçlarıdır.

Biz, bugün bu iki mühim ihtiyacı başarmaktayız.

— Gündüz bakım evleri, merkezden başka hangi vilâyetlerimizde mevcuttur?

— Sanayii ilerleyen memleketlerimizde bir zaruret olan gündüz bakım evlerimiz İstanbul, İzmir, Bursa illerimizde vardır. Faaliyetleri sevinç verecek derecededir.

Aileler arasında fennî ve usul dairesinde çocuk bakımına verilen ehemmiyet, iyi yetiştirilmiş çocuk bakıcılara ihtiyaç göstermiştir.

Anakucağı müessesemizde açılan "Çocuk bakıcı mektebi„ beklenen neticeleri vermektedir.

Bizde yeni ve gerekli bir meslek olmağa başlayan bu mektebimiz, kızlarımız için temiz bir geçim yolu olmuştur.

Her yıl yurdun her köşesinden buraya girmek için müracaatlar fazlalaşmaktadır.

İlk mektep mezunları alınırken, bu rağbet karşısında orta ve lise tahsili görmüş ler seçilerek, mezunların bilgi cihetinden değeri yükseltilmektedir.

— Mektep ne kadar mezun vermiştir?

— Geçen yıllarda otuz beş talebe mezun olmuştur.

Mezunlarımızın hepsi müesseselerimizle hastahanelerde hemşire sıfatıyle çalışmaktadırlar.

Aynı zamanda annelere pratik çocuk bakımı öğreten (Annelere öğütler) adıyle bastırdığımız broşürleri, parasız tevzi ediyoruz. Geçen yıl yirmi bin öğüt dağıtılmıştır.

Çocuk Esirgeme Kurumu menfaatine tertip olunan piyangolardan birinde, Kurum başkanı, davetliler, yavrular ve piyangoya konan eşyalar arasında

Çocuk Esirgeme Kurumu Başkanı Doktor Fuat Umay söylev verirken

Propaganda için faydalı neşriyatımız vardır. (Çocuk) mecmuamız iki senedir intişarla, çocuk edebiyatımızı ilerlemektedir. 3 üncü sayısı yakında çıkacak olan (ANA) dergimizde memleketin en mükemmel aylık ayle mecmuasıdır.

Çocuk haftası törenleri ve eşriyatı, filimlerimiz, r a d y o konferanslarımız propagandamızın değerli elemanları meyanındadır.

— Bu faaliyetlerinizi yaşatan ne gibi gelir menbalarınız vardır?

— Belediyemizin Yenişehirde "Atatürk„ bulvarında verdiği arsa üzerine ve Çocuk Sarayı caddesinde yaptırdığımız apartmanlar, evlerimiz, mağazalarımız, azâ taahhüdatı, şefkat fişleri hasılatı, sadakai fitir, zekât ve rozet hasılatlarımız bize mühim gelirler temin etmektedir.

Kurumun bu baş döndürücü faaliyetlerini dinlerken içeriye temiz giyinmiş birisi girdi ve Başkanı :

— Bay Başkan, çok rica ederim.Üzüntü içindeyim. Daha ne vakit müsbet cevap vereceksiniz? diye suallar soruyordu.

İşsiz kalmış bir insanın iş isteyen ricalarından farksız olan bu bayın ricasını ben, bundan başka birşeye atfetmedim.

Bilmeden birşeye karar vermek ne fena! Doktor, bu zata üç dört gün sonra geliniz, dedikten sonra bana, şu izahatile ne kadar aldandığımı isbat etti :

— Bu bayın ailesi ölmüştür. Süt yavrusu olan çocuğunu Süt Damlasına almamızı istiyor. Yerimiz yok. Fakat ne yapıp yapıp bu yavruyu da yuvamıza alacağız. dedi.

***

23 Nisan gününü çocuk bayramı olarak seçmekte büyük isabetleri olan Başkanı dinlerken içeriye bir hademe girdi.

— Yemek geldi dedi.

Doktor, ahçının elindeki yemekten

Çocukların, yazın içinde oynadıkları bahçe...

bir kaşık alıp tatdı ve :

— İyi olmuş,cevabını verdikten sonra bana :

— Fakir talebeye beş kuruşa etli yemek veriyoruz. Şimdi tattığım bu yemek onların yemeğidir, dedi.

***

Çocuk Sarayının içini geziyorum. Üst katta konferans salonunda tahsilleri yarıda kalmış, veya hiç mektep görmemiş kızlarımızı tamamen cahil bırakmamak için onlara, elişi dersi gösteriyorlar. Bu kısım iki sene imiş. Bu iki sene zarfında bu fakir yavrular burada hem okuma yazma, ve hem de elişi nakış gibi bir ev kadınına lâzım olacak hünerleri öğreniyorlar.

Alt kata indik. Bu katta doktor ve dişçi bayanlarla tanıştım. Türk kadınının hayat sahasındaki faaliyetlerini isbat eden bayan doktorların verdikleri tafsilât, beni, çok mütehassıs etti. Burada çocuklardan başka fakir aileler dahi meccanen bakılıyor, ilâçlar veriliyor ve dişleri tedavi ediliyor.

Binadan ayrı diğer bir binaya, çocukların yazın içinde koşup oynadıkları, havuzlarında yıkandıkları bahçeden geçtik Ve içi bebeklerle dolu salona girdik. Minimininler kendilerine mahsus küçük sandalyalara oturmuşlar, küçük masalarının üzerindeki yemekleri büyük bir iştiha ile yiyorlar. Bizim içeriye girdiğimizi görünce hepsi ayağa kalktılar.

Büyük insanlar gibi misafirperverlik gösterdiler.

Hep bir ağızdan :

— Buyurunuz, dediler.

Onların gülüş, cümbüş, neş'e ile yemek yiyişlerini seyretmek bile zevkli birşey...

Salonun içinde camla ayrılmış diğer bölme odacıklarda yemek yiyen bebeklerden çok küçük - altı, yedi, sekiz aylık çocuklar da var. Bunlar Süt Damlası bebekleri imiş.

***

Her bakımdan çocuklara ve hatta fakirlere büyük yardımları dokunan kurumun bu verimli faaliyetini idare eden doktor Bay Fuat Umaya ve onun arkadaşlarına, bu insanî, millî büyük memleket ödevlerini menfaatsız, müsbet randımanla başardıkları için, ne kadar teşekkür etsek azdır.

Çocuk Esirgeme Kurumu yavruları, yazın kızgın sıcaklarında bu havuzlarda serinlerler.

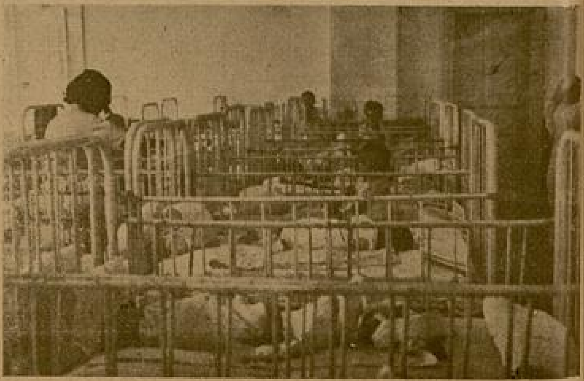

Süt damlasının altı, yedi, sekiz aylık bebekleri.

Söyleyen Kalbimdir: XIII

TEVFİK TANYOLAÇ

Ne korkunç bir geceydi bu... Yıldızlar, seven bir kalbe saplanan hasret okları gibi derinleşip gömülmekteydi. Artık gözlerime büsbütün yabancı kaldılar.

Bu sıcak kalbi parçalamak isteyen okların, beyaz birer gül yaprağına dönüp savrulduğunu seyrediyordum. Oh, böyle bir kalp taşımak...

Yer yer pusular kuruluyor. Kar yağıyor, kar.. sular mermerleşti. Camlarda buzdan çam dalları, çamların iğnelerinde titreyerek donan çiçekler var. Rüzgâr.. hürriyete yeni kavuşmuş bir esir gibi çılgın bir rüzgâr...

Penceremi açıyorum. Haykırıyorum:

— Sende onun, bana yabancı gözle baktığı zamanlara benzeyen bir hâl var.

Yanan alnımı dudakların serinletmiyor. Ciğerlerimde bir alevsin bu gece... Hangi dertli kalbin cehenneminden esiyorsun?. Yaşaması lâzım gelen harabelere mi uğradın?.. Hiçbir asırda bu kadar canavarca akmamış kanların buğusuna mı büründün?. Ciğerlerimde bir alevsin bu gece.

— Hepsine evet. Hepsine evet. Ben, bu gece.. içinin en güzel ışığını söndüreceğim. Ve sen, karanlık geceleri sabah diye özliyeceksin. En uğursuz yıldırımlarla devrilmeyen, ve bir tek çiçeği solmıyan bahar ağacını, arzın kalbine bağlı köklerile sökeceğim. Onu, meçhulün uçurumlarına sürükliyeceğim. Seni, her güreşe dayandıran o tatlı sesi boğacağım. Her zaman kulaklarında ilk ses olarak kalan o bakir ve candan sesi...

— Şuurun, bir kaldırım taşı gibi çiğnendiği ülkelerden geliyorsun. Çıldırmışsın, yahut deliriyorsun. Benden ne istiyorsun?. Beni birdenbire kuruyan bir nehir gibi şaşkına çevirdin.

— Niçin böyle söylüyorsun?. Böyle bir karakış gecesinde sana bahar kokuları getirmedim mi?.

Yalnızlık, öldürücü pençelerile kalbini ve bütün damarlarını sağarken sana, onun göğsünden kokular getirmedim mi?. Karları, üşümüş çiçekler diye avuçlarında ısıtan kimdi?. Unuttun mu?.

— Unutmak mı? Unutmak: güneş; ben, yaprak olsaydım yine ondan renk istemezdim. O, her zaman kulaklarımda ilk ses olarak kalacaktır. O mesut geceyi yaşıyorum.

Hülyalarım başlarını cama dayamışlardı. Sen camı fiskeliyordun.

Penceremi açtığım zaman, her köşesinde onun bir parçasını saklıyan odamda süzülmüştün. Kanatlarında taşıdığın kıymetli yükü sunmuştun.. canlı ve iç açıcı nefesile göğsümü doldurmuştun! Sesin ne güzeldi o gece!. Sesin, gök kızlarının aşk rüyalarını kumsala anlatan dalgaların mırıldanması gibi sade, fakat cazipti. Bütün bu hayatın şiiri onun ufuklar yaratan açık penceresinden geliyordu. Yuvasını düşünerek, yaralı çıplaklığımı sarıyor ve yarına inançla bakıyordum. Havası odamda estikçe.. o gece, karanlık düşüncelerim, ışık tenli bahar açıyordu.

Ciğerlerimde niçin bir alev olup estiğini şimdi anlıyorum: penceresi muhakkak ki kapalıdır.

Neye kanatlarını çarpıyorsun?. Yar semtine rüzgâr, yar semtine var. Bir aralıktan süzül, odasına gir. Yeni açan koncaları okşarken gösterdiğin incelikle ayaklarına yüz sür. Onunla içli seslerin, derin renklerin öğrettikleri dille konuş.

— O yatıyor.

— Belki açılmıştır. Hiç birşey beklemiyen anneler gibi açılan yerlerini ört. Sakın uykusunu bozma. Kulağında bir müzik ol. Hayır, hayır.. onunla bir rüya gibi konuş uyandırmadan. Sevinç, dudaklarından tebessümü öğrensin.

Her zaman sevdiğimi, mustariplerin yollarını aydınlatan bir ışık olduğunu söyle. O, susuz dudakların öptüğü şarkıdır. Sakın, sevemediğim dudaklarını nefesin soldurmasın. O dudaklar benim olmıyacak. Fakat onlar benimdir.

Ne oluyor?. Niçin kırılan dallar inlltiyi kestiler?. Şu sokağın başındaki kulübede sürünen kadın neye artık hıçkırmıyor?. Neye ayın yüzünü saran bulutlar karla beraber kaldırımlarda yatıyor?.

Neye yıldırım dolu ufuklar gibi kaşlarını çatıyorsun?.

Oh.. sana, o acı sözleri söyleten sır nedir?. Yalvarırım, ağzındaki bu zehirli düğümü çöz!.

— Sevgilin hastadır... hastadır, o temiz insan kalbi.

İkinci Orduda

Son iki ay içinde İki lara Cumhurreisimiz A Törenlere Ordu Müfettişi Ege mıntakasındaki mü takip eden bir muharririm edindiği intibaı aşağıda

Fotoğraflar: Yarım

Burdurda dağ topçu alayına sancak verme töreni intibalarından

Burdurun enerjik valisi Bay Abdülhak Savaşla, sabahın alaca karanlığında yola çıkmıştık. Katedeceğimiz mesafe 70 kilometredir. Tefennideki süvari alayına Sancak verme merasiminde hazır bulunmak üzere gidiyoruz. Bizi taşıyan nakil vasıtası, valinin "yataklı vagon" diye tesmiye ettiği nafıa kamyonetidir.

Ortalık karlı.. yataklı vagon kendisinden umulmıyan bir sür'at kaydede rek ilerliyor. Saatte 45 kilometre alıyor gibiyiz. Soğuk derecesi sıfırın altında 8 rakamını gösteriyor. Buna rağmen üşümüyoruz. Acaba niçin üşümüyorduk?. Ben şahsan, buna şu cevabı verebildim: Şimdiye kadar görmediğim bir tören göreceğim. Bundan başka Türk komuta heyetinin en güzide erkânından olan zevatı yakından tanımak fırsatını elde edeceğim.

İnsanda yeni hevesler, âdeta merak halinde tecelli ediyor. Ben, yalnız merak değil, bir parça da heyecan hissi duyuyordum. Zira, biraz sonra, koskoca İkinci Orduyu şahsiyetinde temsil eden bir Orgeneralin huzurunda bulunacağız.

Kendimi bir rüyaya terkeder gibi oldum. Öyle bir rüya ki geçmişdeki hadiseleri bir şerit gibi gözlerimin önünden geçiriyor. Hatıramda «Tarih dönümleri» canlanıyor; eski tarih, dünkü tarih, bugünkü tarih...

Bugünkü tarihi temaşa ederken istiklâl ve inkılâbı bütünleyen bir kuvvet akla geliyor: Ordu.

Ve lâhzede, bugünkü mütekâmil kışla hayatı, kışla mektebi ve bu mektebin ebedî müdavimi olacak şıarla temayüz eden Türk çocuğu "Mehmetcik„ göz önüne dikiliyor. O Mehmetcik ki, artık benliğini tamamen kavramış, kim olduğunu öğrenmiştir. Onun günlük terennümleri arasında şu mısralar kulaklarımı çınlatmaktadır:

"Biz Oğuzdan soyu olan Türkleriz;„
"İlk ateşi.. ilk ateşi parlatan„
"İlk sapanla sert toprağa tohum atan„
"İlk ocağa temel koyan
Hep biziz.. hep biziz!„

İlbay Savaşın konuşmalarıyle uyanık rüyamdan fark haline geçtim. Yarım saattir katettiğimiz yol bana beş dakika gibi gelmişti. Meğer Burdurdan ayrılalı epice yükselmişiz. Ve yolumuza devam ettikçe de yükselmekteyiz. Yataklı vagon arızasız şoseyi süratle tırmanıyor. Yollarda valinin himmetile vücut bulmuş yeni yeni eserler de gözümüze ilişiyor. Bilhassa büyük yatı mekteplerine sık sık tesadüf ediyoruz.

Yeşilova kazasında: 1 - Orgeneral İ. Çalışlar, 2 - Korgeneral Kocaman, 3 - Burdur Valisi Savaş, 4 - Tümgeneral Süalp

Yolda hep ordudan konuştuk. V Bay Savaş, Yemende asker içinde çirdiği hayatı anlatıyordu. Bahse, arkadaşımız Burdur Jandarma ko

Menemendeki sancak töreni: 1 - Orgeneral İzzettin Çalışlar, 2 - K g'neral Muğlalı, 3 - İzmir Valisi Fazıl Güleç, 4 - General Dr. Ka 5 - Saylav Hacim Muhiddin

Orgeneral İzzettin Çalışların Hitabesinden Parçalar:

. . . . Türkiye Cumhurreisi Atatürk vekâleten bu kıymetli sancağı alayınıza teslim ediyorum. . . . . .

. . . .

Bu mukaddes emaneti her yerde, her zaman koruyacağınıza ve kanınızın son damlalarını akıtarak zaferler kazanacağınıza eminim. . . . .

. . . . Bu sancağın alayınıza verilişi ne mutlu ki candan sevdiğimiz halâskârımız Atatürkün Cumhur Reisliğine tesadüf etmektedir. Sancağı alınız . . . . .

. . . . Ve kahramanlıklarla dolu bir zafer tarihi yazınız.

tanı Binbaşı=Bay Emin de karışıyor hazin hadiseler anlatıyor. Yemen.. yi binlerce yağız yüzlü Türk çocuğun mezarı olan uğursuz diyar! O zaman kendimizi müdafaadan aciz iken, b başkalarını ve başka ülkeleri korum gibi gülünç ve gayesiz davalar peşi sevkeden idareye içimden lânetler ya dırdım.

Sancak Merasimi

***Orduya mensup bütün alay-
türk adına Sancak verildi
zettin Çalışlar riyaset etti.
ddit alaylarda bu törenleri
süvari alaylarından birinde
satırlarda anlatıyor.***

Yazan: HULÛSİ GÜNAY

●

Hep aynı mevzuun çerçevesi dahilinde konuşa konuşa bir buçuk saat geçirmişiz. Kamyonumuz etrafa bakınan bir sırttan aşağıya doğru akmağa başlayınca, uzakta küçük bir kasaba gördük: Karamanlı.

Manisadaki törende: 1 - Orgeneral İ. Çalışlar, 2 - Korgeneral Mağlalı, 3 - Manisa Valisi Lütfi Kırdar

Biraz sonra da nahiyenin methaline ulaşınca kesif bir kalabalık ile karşılaştık: Karamanlı ile köylerinden ve mücavir kasabalardan gelmiş olan birçok kimseler, Korkutilenden teşrifleri beklenen Generallerin istikbaline çıkmışlardı.

***

Korgeneral Kerametttin Kocamanın Konuşmasından Parçalar :

Türklerin en demokratı en asil kanlı olandır. En asil kanlı olanlar, en demokrat olan kimselerdir.

. . . . Türk ordusunu sevmek, vatanı sevmekle müsavidir . . . . .

Arkadaşlar, sözlerimde şiir ve hayal aramayınız. Aradığınız eğer samimilikse bu, hatırlayacağımız hadiselerde mündemiçtir . . . . .

. . . . Alayiş ekseriya hadiselerin kıymetini azaltır. Hakiki tesirini kendi varlığından yaratan birşey varsa o da mübalağasız ve saf vakayidir . . . . .

. . . . Türk süvarisi bir yıldırımdır.. Türk süvarisinin mazide, hattâ en basit vasıtalarla bile çetin zorlukları yendiğini hatırlayınız.. Ben, istiklâl harbinde kalın ve adî tenekeden kılıç yapıldığını ve bunun müdafaa aleti olarak kullanıldığını biliyorum...

Burdurdaki Sancak töreninden başka bir intiba

Generaller bekleniyor. Elmalı ve Korkutilende Sancak merasimi yapılmış. Bu gün de Tefenni alayına Sancak verilerek Denizliye geçilecek. Ordu müfettişi İzzettin Çalışlar, Tefenniye Karamanlı üzerinden geçecek. Burdur valisi onları sınıra kadar istikbale gitti. Karamanlının yanıbaşında binlerce köylü ve kasabalı heyecanla bekliyor. Soğuğun kimseye tesir ettiğini görmedim. Çehreler kızarmış, kulaklar morarmış. Lâkin şikâyet eden yok. Ancak sabırsızlık gösteriliyor.

Minimini mektep yavruları millî telkinin yarattığı tesiri ifadeleyen bakışlarla gözlerini karşıki sırta dikmişler.

Buradaki intizar faslı birbuçuk saat kadar devam etti. Artık nerede ise gelecekler. İşte; karşıki tepeden bir otomobil sökün etti. Onu bir başkası takip ediyor. Müteakiben bir daha, bir daha.

En arkadan koca bir kamyon; İlbayın yataklı vagonu.

Aradaki mesafe üç - dört kilometre var. Buna rağmen halkın alkışı şimdiden yükseldi. Lâakal beş altı bin elin şakırdısı boşlukta az tesir yapmıyor. Bunu Generallar duydular mı bilmem. Fakat halk onu duyurmak için değil, duyarak yaptı.

Beş on dakika sonra en öndeki otomobil halk arasına giriyor. Ve muhterem Orgeneral İzzettin Çalışlar otomobilden iniyorlar. Onu Sıhhiye müfettişi General Raif Konuk takip ediyor. Diğer otomobilden Korgeneral Kerametttin Kocaman ve Tümgeneral Recep Sualp çıkıyorlar.

Vali Abdülhak Savaşın Sözlerinden:

. . . . Korgeneral'in hakkımda izhar buyurdukları hissiyata bütün kalbimle teşekkür ederim. Hepsi birer tarih olan kıymetli ve cesur komutanların komuta ettikleri Türk ordusuna, millet ve memleket için, icabı halinde, sadece bir nefer hüviyet ve mütavaatile hizmet etmeği şerefli ve ulusal bir vazife telâkki ederim.....

Sıra ile Antalya Tuğbayı, Albaylar ve kurmay binbaşılar.

Hayatı şeref ve kahramanlık safahatile dolu olan Orgeneral Çalışları bu kadar yakından görmemiştim. Vakur, ciddî ve sert bir yürüyüşle halk arasına karışarak soruyor:

— Nasılsınız, arkadaşlar?

Buna, altı bin çift elin alkışı cevap veriyordu. Nazarlar kâh onda, kâh Kerametttin Kocamanın üzerinde geziniyor. İkisi de aynı tarihin, ikisi de aynı ordunun muvaffak ve şerefli şahsiyetleri. Baştan başlayarak karşı gelenlerin en küçüğüne kadar iltifat ediyorlar. Bir ara Kerametttin Kocamanın yanına sokuldum. Bu büyük asker için :

«— Alnında ilmin haleleri parlar» demişlerdi. Fazla dikkatim, nazarlarından kaçmadı. «Gazeteciyim» dedim. Kendilerine has bir nezaketle takdir ve iltifatta bulundular.

***

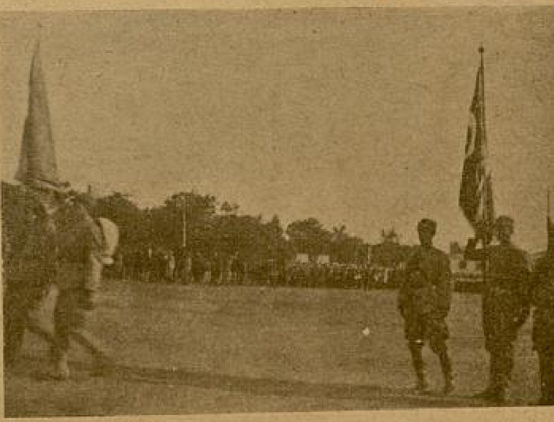

Manisadaki törenden bir intiba

Karamalının belediye dairesinde beş on dakikalık bir istirahat vakfesi geçiriliyor. Dairenin etrafını deminki halk kalabalığı sarmıştı. Bu sefer köy kadınları da göze çarpıyor. Birkaç yerden, köy çocuğunun ezelî müziği olan davul sesleri yükseliyor.

Nahiye müdürünün odasında bir iki arkadaşla beraber ısınıyoruz. Odamıza Bay Nıyazi isminde Kurmay bir Binbaşı girdi. Elindeki harita ile muhiti baştan aşağı tanıyor. Koca yaylânın bütün arızalarına vakıf. Yanımdaki arkadaş, bu küçük konuşmadan büyük bir hakikat çıkarmak ister gibi ciddileşerek kulağıma eğildi:

— Tam bir harp subayı.. harpte esas, araziyi iyi tesbittir!

Bu sırada bir kargaşalık oldu, akebinde yine bir alkış tufanı yükseldi. Generaller iniyorlarmış.

Biz de indik.

Ve tekrar valinin yataklı vagonu ile komutanları takibe başladık. Tefenniye yaklaşıyoruz.

***

Bazı hadiseler vardır ki esasında debdebe yoktur, sadedirler ve binaenaleyh mahiyet itibarile fazla kıymet ifade ederler. Tefennideki istikbal töreni bunlardan biri idi. Öyle bir karşılayış ki külfetsiz ve sadece köy çocuğunun ruhunda yatan samimiyetin semboli vaziyetinde idi. Alkışlamak, coşmak, yaşalnidalarile bağırmak; paşam, paşam.., paşalarımız.. hoş geldin.. hoş geldiniz... Gibi alışılmış tabirlerle muhabbet ve hürmet göstermek; ve nihayet o sahnenin canlılığı.. o günkü hareket bugün bile gözlerimin önünden gitmiyor.

Ordu Mahfelinde:

Tefenninin Halkevinde bir parça duruldukten sonra askerî mahfele gidildi. Saat 12 idi. Öğle yemeğinin hazırlanışına kadar Orgeneralin istirahat edecekleri bildirildi.

Yemekte bir imtihan faslı başlıyor. Korkomutan Keramettin Kocaman tarafından sual yağmuruna tutulmuştum. Bu imtihanı şahsıma değil, belki şahsımda, askerlik çağına girmiş veya bu çağı yenice geçirmiş olan gençlik zümresine tevcih olunmuş şeklinde kabul ettiğim için, burada kaydetmeden geçemiyeceğim.

Korgeneral sormuşlardı:

— Askerliğinizi yaptınız mı?

— Yaptım, Generalim!

— Ordunun size sarfettiği emekten edindiğiniz istifade nedir? Neler öğrendiniz? Ve içinizde yeniden ne gibi hisler vücut buldu?. Kışla hayatının memleket çocuğu üzerinde bıraktığı tesirin başlıcaları hangileridir?

Bu, ve buna mümasil suallerden sonra ilâve ettiler:

— Bunlar nihayet millet ve memleket hissi ve duygularına müteallik meselelerdir. Ayrıca askerliğin teknik tarafları var; onları da anlatınız!

Ezile, ezile izaha çalıştım. İtiraf etmeliyim ki hayatımda ilk çetin imtihan olarak bunu gösterebilirim. Dilime ve irademe bir başkası hâkim oluyormuş da kendimi o tahakkümden kurtarmak istiyormuşum gibi, zahmet çekerken, Orgeneral konuştular.

— Sualler basittir. Araziden sorunuz.

Tekrar edeyim ki şahsımda memleket gençliğine tevcih olunan suallere cevap verebilmek kanaatimce hakkım değildi. Zira büyük sorulara dolgun cevaplar verilmesi gerekti. Türk komuta heyetinin en seçkin ve en bilgin erkânından olan komutanlar karşısında bulunduğumu düşünerek özür diledim ve bu çetin imtihandan böylece kurtulabildim.

Tören Saati Yaklaşıyor:

Ortalıkta seri bir hareket görülmeğe başladı. Alay komutanı Albay Kâzım Dönmez, mahfel kapısında subaylara biribirini takip eden emirler yağdırıyor. Genç subaylar, Asteğmenler bir aşağı bir yukarı koşuşuyorlar. Sevinçli bir telâş.. bu sırada Or, Kor, Tüm, ve Doktor generallerin kılıçları getiriliyor, kuşanıyorlar. Otomobillere biniliyor. Kasabanın sol kenar istikametine doğru ilerliyoruz.

Merasim yerinde otomobillerden inince şaheser bir tablô ile karşı karşıyayız. Süvari alayı iple çekilmiş gibi muntazam bir saf halinde dizilmiş, Generallerin karşısında ihtiram vaziyetinde duruyor. Yağız yüzlü Türk çocuklarının ateşli gözleri Orgeneralin ü... rine dikili. İzzettin Çalışlar'ın ilk sözü...

— Sağ ol!

Sayhasıyle edilen mukabele bir gök... rültüsünden farksız. Bu sahne karşısın... sevinç ve heyecanla çarpan kalpler y... lansa ve bilhassa Mehmetçiğin vaziyet... dikkat edilse neler okunmıyacak! Karşın... daki fazilet muhariplerinin gözleri had... larından fırlamış gibi idi.

Sancak verme töreni pek heyec... oldu. Türk istiklâlinin senboli, iki süngü... Mehmedin arasında getiriliyor. Artık ... zarlar sancağa çevrildi. Orgeneral hu... bir itina ve hürmetle mukaddes ema... alıyorlar. Şu anda merasim başlamıştır.

İzzettin Çalışlar, her kelimesi birer ... tiklâl ifadesi demek olan beliğ bir hitabe... bulunuyorlar. Ve irticalen konuşuyor... Etrafı saran binlerce halk, saf halinde... Mehmetcikler, Subaylar ve Generaller d... dik, sadece hitabeyi dinliyorlar.

Kısa, fakat çok veciz ve manalı o... bu hitabeyi müteakip Orgeneral sanc... alayın komutanına teslim ediyor. Komu... bu hazineyi alırken, bir başka âlemin ... yasına dalmış gibidir. Bütün asker nam... Orgenerale cevap veriyor. Cumhur... Atatürk adına İzzetiin Çalışlar'ın kud... elile kendilerine tevdi edilen bu eman... kanlarının son damlasını akıtarak muhaf... edeceklerine, onu daima zafer semalar... yükseltecek lerine and içiyor.

Bu andı takip eden geçit resminde a... erlerinin yanında üç tane de sivil delik... bulunuyordu. Bunların kim olduğunu, ya... larında bulunduğun Tümgenral Recep ... alp'tan sordum; öğrendiğime göre bu si... ler, Tefenni alayında yetişmiş yeni ter... lilerdir. Bu küçük müşahadeden büyük ... mana çıkarmak mümkün: Askerliğin p... koloji üzerinde herşeyden fazla mües... olduğu keyfiyeti. Öyle zannederiz ki ... meziyet yalnız Türk çocuğuna has bir ke... fiyettir.

***

Aynı günün akşamı Orduevinde ... şölen verilmişti. Başta vali Bay Savaş ... dukları halde şölene sivillerden hayli dave... var. Salonda samimî ve demokratik bir ... va esiyor. Bir ara Orgeneralin nefis ... hasbihalini dinledik. Yavaş yavaş, sak... lâkin veciz konuşuyor. Cümleler biribiri... zincirlendikçe huzurunda dinleyiş mera... artıyor. İzzettin Çalışlar konuşurken ins... da bambaşka bir alâka uyanıyor; sa... konuşan bir kişi değil, koca bir ordudu...

Aradan beş on dakika geçince Korg... neralin sesini duyduk. Selis bir konuşma... berrak ve şiiriyeti zengin bir ifade.. ke... meler ağzından birer inci gibi dökülüyo... Seri ve Orgeneral gibi irticalen söylüyo... lar. Sözlerinden mebzulen şiir döküülüyo... Lâkin öyle bir şiir ki hayal mahsullerinde...

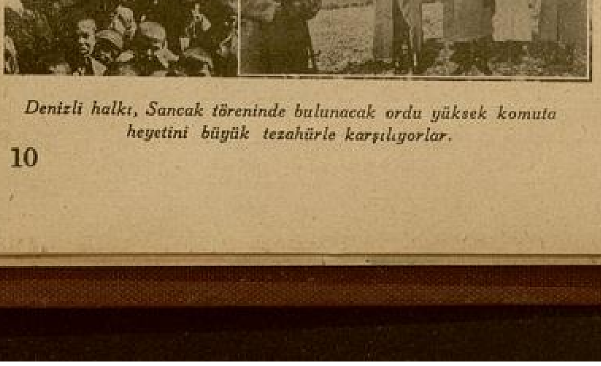

Denizli halkı, Sancak töreninde bulunacak ordu yüksek komuta heyetini büyük tezahürle karşılıyorlar.

azâde; şairlerin tanzim ve tezyinlerinden çok farklı; yakın ve canlı tarihin, istiklâl savaşının şiiri. Bu şiirli konuşmayı hayranlık ifadelerile Burdur valisi Bay Savaş cevapladı.

***

Ertesi günü, Denizliye geçen Generalleri Vali, Tefenni kaymakamı ve diğer bazı zevatla beraber Yeşilova kazasının hududuna, «Savaş Pınarı» na kadar uğurlamaya gidiyoruz. Teşyiden dönerken kendi kendime düşündüm; dün neydik, bugün neyiz!. Tarih bir tekerrürden ibarettir, derler. Acaba tecelli eden bu mu idi?. Eski tarihimizde de Türk milleti başında muvaffak ve cesur komutanlar buldukça arkasından yürümüş, daima yükselmişti. Atalarımızın Kâşgâr, Delhi, Pekin, Kazan zafer destanlarını yaratan bir Oğuz Han, bir Akhan, bir İlhan... milletimizin ruhundaki şecaatin ne büyük birer timsali idiler!.. Bu kahramanları aynı seviyede diğer kahramanlar takip ederken zafer tarihimiz ne kadar zengindi!

Bir de inhitat devrimizi düşündüm. Bu düşünce ile gözlerim 16 ıncı asır üzerine dikildi. Lâhzada neler gördüm, neler?.

En eski devirlerdenberi yaşatageldiğimiz Hakimiyet, istilâcılık zihniyetile birleşerek Muhaç kapılarında şuursuzlaşıyor. Ondan sonra memleketimizin iç ve dış durumunda bir şuriş başlamıştır. Saray çocuğu bunun farkında değil. Vaziyetin vahim neticelerini kavrasa bile hareket edecek hali kalmamış; saltanat ve dârat havası onu gaflet deryasına gömmüştür. Apak tarihimiz, bu sefil gaflet yüzünden kararmağa başlıyor. Derdi biraz daha deşelim:

On yedinci asıra ayak basarken Türk tarihi artık kapanmak üzere idi. İçten Osman oğullarının sefahati, dıştan da yabancı milletlerin saldırışları zaman zaman millî bünyemizde rahneler husule getiriyor. Biz geriliyoruz, yabancı milletler ilerileyor, medenileşiyor.

Türk milleti bu durum karşısında sevk ve idareden mahrum.. gözyaşı ile beraber kan akıtmakta. Akan kan masum kanı kızıllığını arzediyor. Çünkü karşımıza dikilen medeniyet bizim kavradığımız manadaki o, ta eski medeniyetimizden çok farklı idi. Biz, taçlar devirirken zulüm âlemini deviriyorduk. Karşımızdaki medeniyet zulüm âlemini ihyaya çalışıyor.

Buna meydan veren, sarayın miskin uyuşukluğudur. Yoksa millet aynı millet; kuvvet aynı kuvvetti. Türk yiğitinin saf kanı, yerine sarfedilmedi. Halifenin başkalarını korumağa yeltenmesi uğrunda akan kanlarımız takatimizi sıfıra düşürdü. Kendimi maziden ayıramadım; düşünürken iki asır daha atladım. Gördüm ki yirminci asrın başlarında devletsiz bir millet halinde bütün bir dünyanın gıbta ile gözlerini diktiği eşsiz bir ülkenin itibarsız sakinleri vaziyetindeyiz. İhtiyar imparatorluk çökmeğe yüz tutmuşken, hüküm ve iradesi sadece öz unsura inhisar eden bir padişah başımızda baykuş gibi tünemektedir. O âciz Hâkan ile etrafındakiler millî servetimizi de erittikleri için zaruretin derinliklerindeyiz.

Nihayet, daha dün denebilecek yakın bir geçmişte Osmanlı Hâkanı yurdu satmağa razı oluyor. Ve satıyor! fakat neyi ve kimin nesini?!.

Bu kirli ve acı hadiseyi düşününce muvakkat delilik buhranı geçirir gibi oldum. Ve o kara günlerin acı hatıralarile bugünkü Kutsal İstiklâlimizi göz önüne alınca kanaat getirdim ki bir milletin egemenlik tarihinde kara günler görülmeden, satvet kaydedildiği enderdir. Ve acı hatıraları takip eden istiklâl hadiseleri, şu muhakkak ki, benzerlerinden çok fazla kıymet taşırlar. «Acıyı tatmayan, tatlıyı anlamaz.» Sözü, satırı kısa, mefhumu geniş bir darbımeseldir. Bu itibarla her millet istiklâl adı verilen afif bir davaya temas ederken yakın ve uzak tarihindeki hadisata göz atmıştır. Düşündüm ki, istiklâl ile beraber yaşayacak bir istikbali emniyette bulundurmak için kara günleri hatırlamak icabeder.

Atatürk, onların hepsini tarihe gömdü. Fakat zafer ve istiklâli, istiklâl ve istikbali gençliğe emanet ederken de geçmişin hatırda kalması lüzumuna işaret buyurdu.

Gençliğin, bu işaret üzerinde, Türk gücünün mücessem timsali halinde durmağa başladığı günden bu yana kuvvetliyiz. Bu, öyle mukaddes bir kuvvet ki adına ordu diyoruz. Dünya muvacehesinde zorlu imtihanlar vermiş yüksek komutanların ve askerlikle ezelî ünsiyeti olan Türk çocuğunun teşkil ettiği ordu.

Ve bu ordu bugün sadece Türk topraklarına bekcilik yapmakla yalnız Türk dünyasında değil, bütün beşeriyet dünyasında sulh idealile muvazene temin etmeğe uğraşırken, daha çok kudret kesbedi yor.

Tefenni süvari alayının yiğit erleri

Tefenni Albayı Kâzım Dönmez'in Nutkundan:

Sayın Orgeneralimiz!

Er meydanlarında yapılan denemelerle kahramanlığı bütün dünya ulusları tarafından tanınmış olan büyük ulusumuzun değerli emaneti olan şanlı Sancak, Cumhur başkanımız ve başkomutanımız Atatürk adına sayın elinizle alayımızın namus ve haysiyetine teslim edilirken, alayın şimdiki komutanı sıfatile ben de bu değerli emaneti teslim alırken Sancağın şerefini her yerde kanımın son damlasını akıtıncaya kadar muhafaza edeceğime ve ettireceğime, sizin ve komutanlarımızla ulusun mümessilleri huzurunda and içerim. Benim gibi alayın bütün subay ve erlerinin de Sancağımızın şerefi uğrunda aynı suretle and içeceklerine eminim.

Burdur Albayı Mustafa Hündöl'ün Nutkundan:

Şanlı ve Kahraman Askerler;

Atatürkümüz ve büyük ulusumuz, kan ve ateşden kurtarıp yükselttikleri Türk Sancağını; sayın komutanımızın kudretli elile alayımıza emanet ediyorlar. Binlerce yıllık şeref dolu tarihi taşıyan bu şanlı ve şerefli Sancağı varlığımı titreten bir heyecan ve iftihar içinde hepimiz namına hürmetle alıyorum.

Çocuk Esirgeme Kurumu tarafından neşrolunan:

AYLIK AYLE DERGİSİ

ANA

nın ikinci sayısı 15 şubatta çıkmıştı; 3 üncü sayısı 15 martta intişar ediyor. Memleketimizin bu en mütekâmil ve güzel mecmuasını bütün analara, babalara, gençliğe tavsiye ederiz...

YEŞİL GÖZLÜ YILAN

Yazan : MUAZZEZ KAPTANOĞLU

Candan bir insanın yardımına muhtaçtılar... Kızlarını, böyle günlerde ailenin tek dayanağı olan baba dostunu çağırmağa gönderdiler.. Hale, onu sokağa çıkmak için hazırlanırken buldu.

Daima yumuşak hatlarla süslenen yüzü, garip bir ifade ile sertleşmiş!... Her zaman olduğu gibi kollarını açarak "- Gel bakalım Maviş abla (!) -„ demedi. Yalnız kumral buklelerini okşayarak sordu :

— Hayır ola küçük.. Ne haber!.

Genç kız, baba gibi sevdiği doktorun hiç tanımadığı yüzüne hayretle bakarak mırıldandı :

— Annem sizi çağırıyor doktor. Hemen benimle gelmenizi rica etti!.,

— Peki yavrum gidelim. Yalnız, sizin kadar sevdiğim yakın bir dostumun bu gün yalnız kalmış oğluna gitmeğe mecburum.

Zaten ona gitmek için hazırlanıyordum.. Sen de gelirsin.. Onu eve bıraktıktan sonra beraberce gideriz.

Belki, seni öyle bir yere götürdüm diye bana kızarlar.. Belki, oraya gitmen de doğru değildir!.. Fakat inan bana çocuğum!. İnsanı ümitsizlikler içinde ölüme kadar sürükleyen tek şey, hayaller.. Ve onların hakikatlar karşısında mahvolmasile meydana gelen inkisarların bıraktığı acılardan başka bir şey değildir.

İradesini en acı vakaları gülerek karşılayacak insandır ki yaşamak kuvvetini bulur. Bu da fenalıklarla mücadele ederek.. hayallerin bıraktığı boşluğa, bütün acılığına rağmen hakikatları koymakla kabildir. Hem sen çocuk değilsin değil mi Hale!

— On beş yaşındayım doktor.

— Gördün mü?. Kocaman kız olmuşsun da haberim yok.

Haydi gidelim kızım. Yalnız, bundan kimseye bahsetme!.. Sonra, başta annen olmak üzere bütün faziletlileri başımıza üşüştürürüz!.

Son cümleyi gülerek söylemişti!.. Bu bir şaka idi muhakkak!. Fakat gülüşü, neşe diye isimlenen mahiyetten o kadar uzaktı ki! Beraber çıktılar!. Doktor başka bir şey söylemedi. Fakat yalnız dudakları söylemedi.

Başındaki beyaz teller, yüzündeki keskin hatlar, gözlerindeki kurşunî kıvılcımlarla, bin bir mana ile kırışan geniş alnında, kuvvet.. şefkat.. iztirap ifade ederek kıvrılan kaşları öyle vazih, öyle derin derin konuşuyorduki!

İnsanı her adımda sendeleten, çukurlarda sular biriken pis bir sokağa saptılar.

İşte onu, doktora, kendileri kadar yakın bir ailenin oğlunu, ilk defa bu sokakta, havası sigara dumanı ve alkol kokusile nefes alınmayacak kadar kötüleşen izbe bir meyhanede gördü.

İçeri girdikleri zaman, ilk anda korku, nefret ve tiksinti karışık bir hisle sarsıldı.

Yalnız, bu pis kokulu, çirkin görünen meyhanenin sarı bir ışıkla alacalanan karanlık köşesi onun varlığile garip bir hususiyet kazanmış gibiydi.

Hale, bu paslı ışığın karanlığa çizdiği erkek silûetini tanımadığı yakıcı bir heyecanla seyretti.

Geniş omuzları üzerinde mütevazi bir gururla yükselen bu kuvvetli başın, boş şişelerle dolu masaya dayanışı insanı hürmet telkin eden bir acıyle sarıyordu.

Genç kız gür siyah saçlarının loşlukta daha donuk gözüken mermer üzerindeki perişanlığile hareketsiz duran bu genci etrafındaki insanlardan başka bir mahlûk gibi seyrediyordu. Sanki o, insanların tanımadığı sonsuzluklardan, uzak yabancı âlemlerden ıstırabı şekillendirmek, maddeleştirmek için indirilmiş canlı bir heykeldi.

Bu pis meyhanenin ilk anki çirkinliği kaybolmuştu. İçeri girdiği zaman nefesini tıkayan kokuyuda duymuyordu. İlk anda, içini sinsi bir ürperişle saran tiksinti karışık korkudan da eser kalmamıştı.

— Cevat, oğlum!.

Bu ses doktorun şefkatle titreyen sesiydi!.

Genç baş şiddetle irkildi. Az çekik gözleri dipsiz bir uçurum gibi derinleşerek madenî bir parıltile doktora dikildi. Fakat, orada duramayarak genç kızın şaşkınlıkla büyüyen gözlerine takıldı.

Dudakları büzüldü. Kaşları geniş alnına doğru kıvrıldı. Gözleri öyle karışık, öyle garip manalarla açıldı, kapandı ki!. Doktor izah etmek mecburiyetini duyarak :

— Yabancı değil Cevat!.. Dedi. Hale, senin kadar sevdiğim kızım benim!. Seni almağa geldik!.

— Beni alıp ta ne yapacaksın doktor... Beni nereye götüreceksin... Bırak beni doktor.. Benimle uğraşmada, bu, henüz bakışları bile kirlenmemiş olan kızına hayatı öğret!. Ona, ann
ğin ne olduğunu anlat.. Ona, et
sinir buhranile yuvasını yıkan, ins
lığını çamurlaştırarak çocuklarını eb
bir günahla damgalayan kadınla
korkunç hayatlarını söyle!..

Haleye döndü., Sesi sert ve kur

— Bak kardeşim.. Gözlerini iç
den çekerek etrafına bak, kendi
kocasından başka bir adamın kollar
atmak için, dudaklarında lânet mırıltıla
hırçınlaşan çocuğunu uyutmağa çalı
annelere, kendisini bilmem hangi
rın pis karanlık köşesinde bekley
insanlığını kaybetmiş.. Etini satar
geçinen ve herkesin olan süs, boya
ihtiras kadınına koşmak için te
karısını, minik yavrularını bin bir
lanla aldatmağa çalışan babalara.. D
rulukla maskelenip yüksek kürsüle
fazilet dersi verip," en sefih arzu
için fazileti satan fazilet kuklala
bak.. ve bak, bunların ebedî bir
ranlığa sürüklediği gencin bu pis m
hanede acısını uyuşturmağa çalı
gölgesine! İşte, çocuk kafandaki re
hayatın iç yüzü!-.

Sesi bir hıçkırıkla kesildi. Hiç
fes almadan büyük bir heyecanla
nuşmak bütün kuvvetini tüketmişti!.

İçini saran acı, benliğine ve şuu
na o kadar hakimdi ki !.. masa
üzerini kaplayan şişelerin muhtevi
bile onu uyuşturmağa kâfi gelmemiş

Doktor genç adamı ikna eder
kaldırdı.

Onu, doktorun evine bırakarak b
ka başka düşüncelerle eve geldiler!.

* * *

Hale, Cevadı bir daha görme
Tahsil için Avrupaya gitmişti. Bir gü
doktora, Cevadı öyle ümitsizlikle s
ran inkisarın ne olduğunu sordu.

Doktor.. alnını buruşturan, göz
rini bulandıran garip bir sarsıntı
- "Yeşil gözlü bir yılan„ - dedi.

Fakat, gözleri genç kızın hayret
açılan iri yeşil gözlerine ilişince, p
man olmuş gibi gülmeğe başladı!. So
ra, dalgın bir müphemiyetle :

— Korkma yavrucuğum, dedi. Se
yeşil gözlü bir meleksin. Bırak Cev
dın hayatını.. Ne yapacaksın acı şe
leri... Gençlik bu, belki bir aşk.. Bel
bir gönül inkisarı!.

Ne olursa olsun... Cevadın haya
onun hiç unutamıyacağı bir hatı
oldu.

Ne zaman gözlerini kapasa, Cev

Telâş edecek birşey yok Hıfzı, dedi. Doktor bana, anneliğin vasıflarını, bir yuvada nasıl hareket edileceğini, seni ve doğacak yavrularımızı nasıl mesut edeceğimizi söylüyor. Bu kadar ciddî şeyler dinlerken elbet ağırbaşlı olmak lâzım.

dın pis meyhanenin paslı ışığile boşluğa çizilen silûetini görür.. Alkolün kızıl bir alev gibi tutuşturduğu dudaklarının sert, kuru sözleri kulaklarında garip bir uğultu ile çınlarken, uçurum gibi derinleşen siyah gözleri karşısında başının döndüğünü hissederdi.

Bazı, içinde sevgiye benzeyen kımıldanışlar duyar.. Onun beyaz mermer üzerindeki başının, ümitsiz bir perişanlıkla dağılan saçlarını okşayarak göğsüne çekmek... Ona içinin en temiz duygularile, en tükenmez sevgisiyle ümit vermek!. Teselli etmek ihtiyacile kıvranırdı.

Fakat bu istek ancak bir an sürer. Gözlerinin buğusu ardında beliren Cevadın vücuduna garip bir hıvranışla, korkunç bir yılan sarılır.

Cevat bu halkalar içinde çırpınırken, koşmak, onu kurtarmak ister.. Çocuk ellerini uzatır.. Fakat birden yılanın kıvrılışı, Cevadın çırpınışı görünmez!..

Yılan yavaş yavaş değişir!.. Sarı saçları küçük buklelerle omuzlarına doğru inen bem beyaz vücutlu kızıl dudaklı bir kadın oldu. Dudaklarında müstehzi bir gülüş, gözlerinde ihtirasla tutuşan yeşil bir alevle Haleye bakarak gülerdi. Bu kahkahalar.. içindeki kımıldanışları birer birer öldürürken Cevat, isyankâr bir teslimiyetle bu kızıl kollarda gizlenirdi. İşte, Halenin garip bir haleti ruhiyeile duyduğu hislerle, gördüğü hayaller.

Fakat bütün bunlar Halenin kurtarıcısı oldu.

Yolunu hislerile değil iradesile çizmişti.

Bütün emeli "Yeşil gözlü bir yılan(!)" olmamaktı.

***

— Hale mesut musun?.

— Evet doktorum.

Hale hayatının dönüm yerinde..

Üniversite sıralarında drürüst bir arkadaşlıkla yürüdüğü Hıfzıya bütün bir hayatı yürümek için elini uzattı. Bunu en yakın dostları ile, ailesi bütük bir sevinçle karşıladılar!.

Salon, bütün bu kalabalığın tek bir kalıp gibi çırpınan neşesile dolu.

Doktorla, Hale yavaşça balkona çıktılar. Biribirlerine uzun yıllardanberi bağlı olan bu iki insan, o anki duygularını paylaşmak ihtiyacile doluydular!.

Hale beyaz elini süsleyen halkanın mehtaptaki pırıltısını seyrederek konuştu:

— Doktor.. Hıfzı, bütün bir hayatı himayesine sığınabileceğim bir insandır. Bana bitmiyecek bir sevgile bağlı. Fakat bende o, yıllardanberi düşündüğüm heyecanlı sevgi yok. Onu seviyorum. Fakat bu sevgi bir dost, bir arkadaşa kaışı duyulan sevgiden başka birşey değil!.

Söyle bana doktor.. Hıfzıyı, beraber geçen günlerde sevebilecek miyim?. Yahut, bu dostluk sevgisi değişmeyecekse onu bütün bir hayat mesut edebilecek miyim?.

— Hale, çocuğum. Sana bundan altı sene evvel Cevadı inkisarla zehirleyen şeyin -Yeşil gözlü bir yılan- olduğunu söylemiştim. Ve hatırladığıma göre, bunun bir gönül ağrısı olduğunu ilâve etmiştim!.

Bu, Cevadın gönül ağrısı değildi Hale!. Onu, öyle karanlık bir ıstıraba sürükleyen annesiydi!.

— Annesi mi doktor?!.

— Evet kızım!. Yeşil gözlerinde bütün mukaddesatı yakan bir ihtiras alevile kocasını, çocuğunu bırakarak genç bir âşıkın peşine takılıp giden annesi... Babası, bu darbe altında ezildi. Oğlunu, annesinin büyük günahının ıstırabile yalnız bıraktı!. Bunları sana niçin söylüyorum değil mi, Hale.. Gözlerinin parıltısından anlıyorum bunu!.. Dinle kızım!. Bir gün, sana bir yılan sinsiliğile sokulup bugün dostluk sevgisile elini uzattığın adamla kuracağın yuvana giren bir insan olursa, seni ardından sürükliyemesin!.

Eğer doğacak çocuklarını bir gün yalnız bırakarak, ebedî bir günahın ıstırabile kıvrandıracak kuvvette bir aşk düşünüyorsan, bir gün, sana bütün yaşama kabiliyetile bağlı olan adamı bir darbe ile ölüme sürüklemek ihtimali geliyorsa aklına, geri dön yavrum!.

— Doktor, niçin bunları bana bundan altı sene evvel söylemedin?

— Çünkü o gün çocuktun yavrum!, O gün yuvanı kurmak için değil yolunu çizmek için hazırlanman lâzımdı.

— Hale nerdesin!. O doktorum sen de durda mısın?

— Evet Hıfzı.. Biraz hava almağa çıktık!.

— Nen var Hale.. Neden durgunsun!. Ne var doktor..

Hale, Hıfzının gözlerindeki endişeyle, sevginin kucaklaşmasını seyrederek güldü!.

— Telâş edecek birşey yok Hıfzı, dedi. Doktor bana, anneliğin vasıflarını, bir yuvada nasıl hareket edileceğini, seni ve doğacak yavrularımızı nasıl mesut edeceğimizi söylüyor. Bu kadar ciddî şeyler dinlerken elbet ağırbaşlı olmak lâzım. Doktorum... Sana söz veriyorum.. Biz ikimiz, başlarımız beyazlaşıncaya kadar, çocuklarımızın yanıbaşında yürüyecek, onların kucağında öleceğiz!. Ve hiçbir yılan yuvamıza sokulamıyacak!.

Büyük bir teslimiyetle gözleri sevgile parlayan nişanlısının koluna dayandı. Balkondan, dönen çiftlerle dolu olan salona süzüldüler.

Ve doktor gözlerinin ıslaklığını uzaklara bakarak kuruttu.

Alman Edebiyatından

ASİL RUHLU İNSANLAR

Çeviren :
Ecved Arıca

Büyük ve mücellâ yazıhanesinin önünde uzun zaman düşünceli düşünceli oturduktan sonra, derin bir ah çekerek kalktı. Yüzünde görülen teessürden, çetin bir hayat mücadelesi içinde bulunduğu anlaşılıyordu. Odanın içinde bir aşağı bir yukarı gidip geldikten sonra, yaktığı sigarasının dumanını ta ciğerlerine kadar çekti, çekti ve sonra kısa bir müddet hareketsiz kaldı. Odanın içindeki herşey ona geçen saatleri hatırlatıyordu. Perdelerin arasından içeri sızan güneşin şuaları, uçuşan tozları altın gibi parlatıyordu. Odanın içinde mevcut eşya sefaletin, bu eve epeyce zaman evvel girmiş olduğunu gösteriyordu.

O, göründüğü kadar yaşlı değildi, fakat yoksuzluk onu olduğundan fazla ihtiyar gösteriyordu.

Yanıbaşında oturan soluk benizli iki kadın bu ailenin iaşesini temin ve kendisine yardım maksadıyle, ufak bir para mukabilinde bazı ticarethanelere iş işliyorlardı. Hepsinin çehreleri meyus ve mükedderdi.

Kır saçlı, soluk çehreli, kırmızı sakallı bu ciddi adam, zamanının maruf müelliflerinden biriydi. Vaktile resmini dercetmiyen, ondan sitayişle bahsetmiyen hiçbir gazete, hiçbir mecmua yoktu. Hattâ yazdığı eserlerin fevkalâdeliğinden dolayı ona hemen her gün birçok takdirnameler gelirdi. Postacıların, kapısını çalmadıkları hiçbir gün yoktu. Fakat birkaç senedir bunlar maziye karışmıştı.

Doktor Emanuel Wulpius gerçe okuyucularının zevkini okşayacak eserler yazmağa uğraşıyordu. Fakat onun, bütün düşüncelerini dağıtan müfekkiresini altüst eden yoksuzluk, evinde kökleşmişti.

Ailesinin maişetini temine mecburdu. Fakat ne yapacaktı. Bilmecburiye ve hayatında ilk defa olarak, zengin bir ahbabına gidip prensibi hilâfına borç para istiyecekti.

Lûtfuna müracaata karar verdiği zat zengin bir fabrikatördü. Senelerdenberi tanışıyorlardı. Ve pek sık biribirlerinin ziyaretine gidip gelirlerdi. Fakat ona hiçbir gün yoksuzluktan bahsetmemişti. Onun yanında paradan bile konuşmaya çekinirdi. Çünkü hemen hemen her gün onu, bu hususta birçok kişilerin taciz ettiğini biliyordu.

Odadan çıktı, loş koridorda ilerlerken zayıf, nahif karısı ile karşılaştı. Yüzünde sefaletin derin izleri görünen kadıncağız el'an güzelliğini muhafaza ediyordu.

Sessizce kocasının yanına sokularak rakik bir sesle :

— Enke'ye mi gidiyorsun, para için mi?

Diye fısıldadı. O, sadece «evet» diye mukabele etti.

— Allah rastgetirsin, sevgilim! Artık ne senin ve ne de bizim bu hale tahammülümüz kalmadı. İki gündür ağzıma...

Daha gerisini dinliyemedi ve kapıyı çekip yola çıktı.

Hava çok sıcaktı. Herşey güneşin kızgın şuaı altında yanıp tutuşuyordu. Yolda dalgın dalgın ilerliyor, yanından gelip geçenlerin farkında bile olmuyordu. Zihnen pek düşünceli ve yorgun olduğu halde, arkadaşının evine vasıl oldu. Mütereddit ve heyecan içinde yavaşça kapıyı çaldı. Kapıcı, her zamanki ciddî tavurları ve asık suratı ile kapıyı açtı. Doktor Emanuel Wulpius'u görünce ihtiramla yerlere kadar eğildi ve beyanı hoş amedi eyledi. Bahçeden içeri girdi. Eve doğru ilerlerken kendi kendine "Sebebi ziyaretimi bilseydin, beni bu kadar hürmetkârane karşılamazdın„ diye söyleniyordu. Üzeri kapalı ve kırmızı yol halısı ile örtülü mermer merdivenleri çıktı. Son derece müteheyyiçti. Sanki kalbi patlıyacakmış gibi çarpıyordu. Dehşetli sıkılıyor, hattâ geri dönmeyi bile düşünüyordu. Fakat artık ok yaydan çıkmıştı. Evde uzun uzun düşündükten sonra bu işe kat'î kararını vermişti. Sonra buraya kadar da gelmişti. Bahusus karısının kulağına söylediği sözler beynini tırmalıyordu. "Ne olursa olsun„ diyerek gözlerini kapayıp hafifce iç kapının zilinê dokundu. Hizmetçi kapıyı açtı ve Bayan ile Bayın bir iadei ziyarete gitmek üzere hazır bulunduklarını, ve fakat kendisini herhalde kabul edeceklerini dermeyan ile içeriye aldı.

Bu sırada Enke, salonun kapısından koridora çıkıyordu. Her zamanki gibi gayet nazik ve mültefit bir lisanla içeriye girmesini teklif etti. Bununla beraber müstacel bir işi olduğu yüzünden belli idi. Her zaman oturup şuradan buradan sohbet etmeğe bayılırdı, fakat arzusu hilâfına bu gün kaybedecek hiç vakti olmadığı aşikârdı. Şu an, borç para istemek için muhakkak elverişli bir zaman değildir. Psikolojik noktadan, borç para istenecek şahsın behemhal en iyi ve serbest anını kollamak elzemdi. Bu hususu bilen W-
pius'un kuvveimanevisi yarı yarıya kır-
Acaba açsam mı? diyordu. Tereddüt iç-
idi. Ne olursa olsun diyerek kar-
verdi.

Salona dogru uzun koridordan y-
lerken Enke'nin karısını hazırlanmış, m-
tosunu ve şapkasını giymiş, kocasını b-
lerken gördü. Nazik kadın ayak s-
işidince hemen odaya kaçtı.

Salona girdiler. Enke şapkasını
eldivenlerini elinde tutuyordu. Wulpi-
yer gösterirken:

— Affedersiniz, iadesine mecbur
lundugumuz bir ziyarete gitmek ü-
karım hazırlanmakla meşgul olduğu-
yanınıza gelemedi, dedi.

Enke misafirini oyalamak için du-
dan şuradan buradan konuşuyordu.
nen sözü nasıl açmağı tasarlamakla
gul olan Wulpius, hem bu noktada
hem de iki günün açlığı tesiri al-
saçmalıyor ve abuk sabuk cevaplar
yordu. Bir aralık Wulpisu birdenbir-

— Bir haftadanberi uzun uzun dü-
dükten sonra size müracaata karar
diğim halde, şimdi söyleyip söyleme-
hususunda mütereddit bulunduğum
maruzatımla sizi, böyle münasebetsiz
zamanda rahatsız ettiğime müteess-
diye söze başladı ve durakladı, çü-
Enke'nin simasında bâriz bir taha-
hasıl olmuştu. Buna rağmen karar ve-
ve başladığı bir işi neticelendirmek a-
ile :

— Fakat sizin gibi alicenap ve h-
yekâr bir zatın şu istirhamımı hüsnü
bul buyuracağından eminim. Bana ay-
aya tedricen ödemek şartile 800 m-
borç vermenizi istirhama gelmiştim.
yebildi.

Ve kısa bir süküttan sonra:

— Yok pahasına dahi satmağa k-
verdiğim eserlerime mahreç bulamam-
lığım beni büsbütün âciz ve çaresiz
vaziyete düşürdü. Hayatımda ilk defa
rak sizden borç para istiyorum, kus-
mun affını rica ederim; böyle birşey
hiçbir zaman ziyaretinize gelip siz-
hatsız etmek istemezdim ama ne yap-
çaresizlik beni en son buna da me-
etti.

Diye kekeledi.

Wulpius'a yardım etmeği insani
borç ve dostluğun icap ettirdiği bir v-
fe bilen Enke, onu teselliye çalıştı ve

— Talep ettiğiniz mikdar külliyetli bir meblağdır, azizim; son zamanlarda benim de malî vaziyetim biraz bozuldu, birçok alacaklarımı alamıyorum, dolayısile taahhüdatımı da ifa edemiyorum, bu itibarla size şimdi kat'î bir cevap veremiyeceğim. Mahaza arzunuzu yerine getirebilmek için azamî gayretimi sarfedeceğime emin olabilirsiniz; bu akşama kadar size muhakkak tahrirî malûmat veririm, elimden geleni yapacağımdan hiç şüphe etmeyiniz, sizi temin ederim. Yalnız, şimdi zatı alinizden, ziyaretimiz için müsaade istirham edersem, kusurumuzu affedersiniz, değil mi?

Dedi.

Wulpius:

— O! rica ederim, bilâkis ben sizi rahatsız ettiğimden dolayı af dilerim.

Diye mukabele etti, ve veda ederek kapıdan çıktı.

Birkaç saniye sonra Wulpius evinin yolunu tutmuştu. Bir çok eserlerinde bu gibi hadiseleri tasvir etmişti. İşte bu gün de kendisi aynı vaziyete düşmüştü.

Ruhen çok muztaribti. Bir cürüm işlemiş kadar müteessirdi. Kendi kendinden utanıyordu. Bu talebden bir netice nasıl olacağına ihtimal vermemekle beraber, arkadaşına muğber olmuyor, bilâkis açık kalp ile vaki beyanatından onun da vaziyetini muhakeme ve idrâk ederek üzülüyor ve kederleniyordu.

⁂

O gün geç vakte kadar üzüntü ve tereddüt içinde beklediler. Nihayet akşam üstü mevud mektup geldi. Mektubu açıp okumadan evvel el yazısından onun Enke tarafından gönderilmiş olduğunu anladılar. Wulpius helecan içinde mektubu okumıya başladı:

«*Muhterem Üstad!*

400 Mark ile ihtiyacınızı temin edebilirseniz lûtfen yarın öğleden evvel büroma teşrif buyurarak meblâğı mezkûru almanızı istirham ederim. Ödemek hususunda acele etmeyiniz, eliniz genişlediğinde tediye edersiniz.»

Hürmetkârınız

Enke

Wulpius büyük bir nefes aldı. Sıkıntılı saatinde onun yardımına yetişen arkadaşının sıhhat ve afiyeti için dua etti. Tediye şeraitinden bahsetmiyordu. Sened bile istememişti. Bu sebepten dolayı alicenap Enkenin alıp ta vermeyen diğer borçlularına benzememek ve borcunu vaktü zamanında, hattâ daha evvel ödeyebilmesi için ona çareler ihsan etmesi hususunda Tanrıdan temennilerde bulundu. Ve aynı gün Enke'ye bir teşekkür mektubu yazıp gönderdi.

⁂

Aradan üç sene geçmişti. Bu müddet zarfında Wulpius aleyhine daha bir takım hadisat zuhur etti. Bunlardan en mühimi de Enke ile arasındaki dostluğun zail oluşu idi. Bunun da başlıca sebebi Enke'nin yaptığı ziyafete kendisi davetli olduğu halde, borcundan bir kuruş bile veremediğinden dolayı utancından bu davete icabet etmemesi oldu. Bilâhara kusurunu affettirmek emeli ile Enke'nin ziyaretine gitmeğe hazırlandığı sıralarda, ağır hastalanarak yatağa düşmüş ve bunu müteakip her ne zaman ziyaretine gitmek istedi ise muhakkak araya büyük bir mâni girmişti.

Ödiyeceğini vâd ettiği halde çaresizlik karşısında veremediği borcu bir dakika bile aklından çıkmıyordu. Utancından mümkün olduğu kadar Enke'ye görünmemeğe çalışıyordu. Şuradan buradan kazandığı birkaç kuruşla maişetini temine çalıştığından, borç ödeyebilecek vaziyette değildi.

Mahcubiyetten ziyaretine gitmeğe çekinen Wulpius'u saygılı ve hassas Enke, onu sıkmamak ve borcunu hatırlatır düşüncesine düşürmemek gayesi ile davet etmekten her zaman çekiniyordu. İşte bu sebepten biribirlerine büsbütün gidip gelmez oldular. Hattâ bir defasında parkın önünde karşılaştıklarında, her ikisi de biribirlerini görmemezlikten geldiler.

Artık yoksuzluk Wulpius'un evinin üzerine büsbütün çökmüş ve kanatlarını açmıştı. Çok zaman geçmeden gıdasızlık ve fazla çalışmak yüzünden kızını da kaybetti. Bütün felâketlerine zamime olan bu ölüm hadisesi, biçare Wulpius'u büsbütün çökertti.

Arkadaşının uğradığı bu büyük felâketi duyan Enke, yılbaşı hasebile kazancının bir kısmını fakir ve yoksuzlara dağıtırken, Wulpius'a da 200 Mark ayırdı. Ve bir zarfın içine koyarak ve yazısını değiştirerek yazdığı şu mektup ile beraber adresine gönderdi:

«Bundan bir kaç zaman mukaddem zatı alinize yazdırdığım bir eserin ücretinden bakiyei matlubunuz olan 200 Markı leffen takdim ediyorum. Bir yanlışlık, daha doğrusu bir dalgınlık eseri olarak teehhüre uğrayan bu paranın, bu güne kadar ödenmemiş olmasından dolayı kusurumun affını saygılarımla dilerim.

N. N.

Enke, namına gelen tebrikleri yılbaşı sabahı okurken, aralarında şu taahhüdlü mektup çıktı:

«Muhterem ve alicenap Bay,

Mümkün olup ta kalbimin içine bakabilseniz, orada, son senelerde biribirini takip eden ve beni insafsızca kıvrandıran felâket ve üzüntülerin açtığı yaranın yanında beni, her an öldüren daha büyük iki duygu görürdünüz. Bunlardan birisi:

Göstermiş olduğunuz lûtuf ve inayetten dolayı size karşı beslediğim hudutsuz minnet ve şükran, diğeri de:

İtimat ve emniyetinizi suiistimal etmiş olmaklığımdan mütevellit teessür ve hicrandır.

Aldığım paradan bugüne kadar size bir kuruş bile ödiyemediğim gibi, bu halin doğurduğu mahcubiyetten dolayı af talebi için ziyaretinize gelemedim. Bu hareketimi mahcubiyetime bağışlayınız. Bugün hiç beklemediğim ve hattâ unutmuş olduğum bir telif ücretinden bakiye alacağım olan 200 markı aldım. Bu para ile size olan borcumun yarısını ödeyebilecek kudret iktisap ettiğim için, ne kadar memnun ve sevinç içinde olduğumu tasavvur ve tahmin buyuramazsınız. Uzun senelerdenberi ilk defa mesut ve sevinçli bir Noel bayramı tesit ediyorum. Leffen takdim ettiğim 200 markı borcuma mahsuben kabul buyurmanızı, büyük minnet ve şükran hislerimle rica eder ve bu vesile ile Noel Bayramınızı ve yeni yılınızı tebrik etmeme müsaade buyurmanızı dilerim.„

Hürmetkârınız

Wulpius

Enke, Wulpius'un hemen hemen her satırında minnettarlığını tekrarladığı mektubunu gözleri yaşararak tekrar tekrar okudu. Zavallı Wulpius, aç, susuz, ve karanlıkta olduğu anda eline geçen parayı borcuna mahsuben ona göndermişti.

⁂

Sevgili ve biricik kızlarının ölümünün ilk Noel bayramı idi. Wulpius aylardanberi yazmakta olduğu bir hikâyeyi iyi ve hoş bir neticeye bağlamıya uğraşıyordu. Emeli, bunu tefrika halinde bir mecmuaya veyahut bir gazeteye vermekti. Belki böylelikle eserlerini okutmıya muvaffak olabilirdi, ve dolayısile maişetlerine medar olurdu. Karısı yanıbaşında oturuyor ve bir ticarethaneye işlemekte olduğu elişini bir an evvel bitirmeğe uğraşıyordu. Gözlerinden yaşlar durmadan akıyor ve inci tanesi gibi yanaklarından yuvarlanarak kucağına dökülüyordu. Kocasını üzmemek için gözyaşlarını ona göstermemeğe çalışıyordu. Bereket versin oda fazlasile loştu.

Bu aralık kapı çalındı. Karısı gidip kapıyı açtı, ve bir uşağın getirdiği mektup elinde olduğu halde, biraz sonra tekrar odaya girdi. Hikâyesinin sonunu getirmeğe uğraşan Wulpius ne kapının çalındığının, ve ne de karısının dışarı çıktığının farkında bile değildi. Zarfı kocasına uzattı. Her ikisi de nereden geldiğini bilmiyorlardı. Wulpius vehleten lâlattâyin birisinden geldiğine hamlederek yüzünü buruşturarak zarfı açtı. Karısı yanıbaşında

Fakat zarfın içinden bambaşka birşey çıktı. Oldukça uzun bir mektup ve beraberinde, bir kâğıda sarılı 400 mark bulunuyordu. Mektup Enke'den idi. Ve aynen şu cümleleri ihtiva ediyordu:

"Azizim Wulpius:

Bundan birkaç zaman mukaddem talep etmiş olduğunuz 800 Markın bakiyesini teşkil eden 400 Markı leffen takdim ediyorum. Aynı zamanda SİZİ ziyadesile memnun edeceğini tahmin ettiğim diğer bir haberi bildirmekle müftehirim. Aylardanberi sizin için teminine uğraştığım bir memuriyeti elde etmeğe muvaffak olabildim. Mezkûr idarehaneden sizi yarın bekliyorlar. Bundan böyle inşallah herşey yine eskisi gibi yoluna girecektir. Emin olunuz, ve üzülmeyiniz. Refikanıza ve size mesud ve sıhhatlı yeni seneler dilerim. İnşallah yakında karım ile beraber ziyaretinize geleceğiz. Bugüne kadar teehhüre uğrayan bu vazifemizden dolayı lütfen kusurumuzun affını dilerken sevgi ve saygılarımı sunarım.„

Hürmetkârınız

Enke

Wulpius bu satırları okurken gayri ihtiyarî hüngür hüngür ağlıyordu.

ŞIK ve Ucuz Geyinmek mi İstiyorsunuz?
Evinizi Zevkle Tanzim mi Edeceksiniz?
Evlenme Çağında Kızınız mı var?

ÖYLE İSE :

Bu Modellerden İtifade Ediniz!

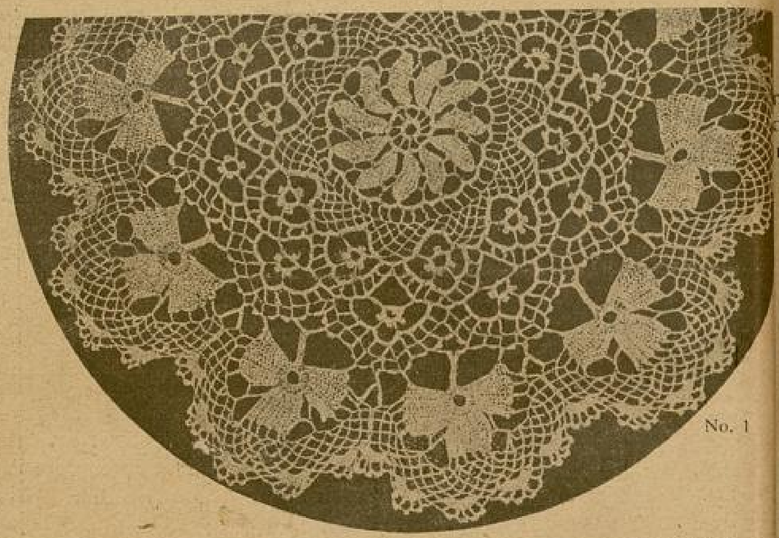

No. 1

No. 1 — Çok Zarif Bir Masa Örtüsü

Bir tığ ile ve D. M. C. nin 60 veya 80 numaralı ipliğile işlenen yuvarlak masa örtüsü. İstenilen büyüklükte yapılabilir. Model, modern servis için yapılacak bütün ta[illegible] da uygundur. 6 veya 12 küçük, birkaç tane de büyük örtü yapılabilir. Örtü ortadan b[illegible]

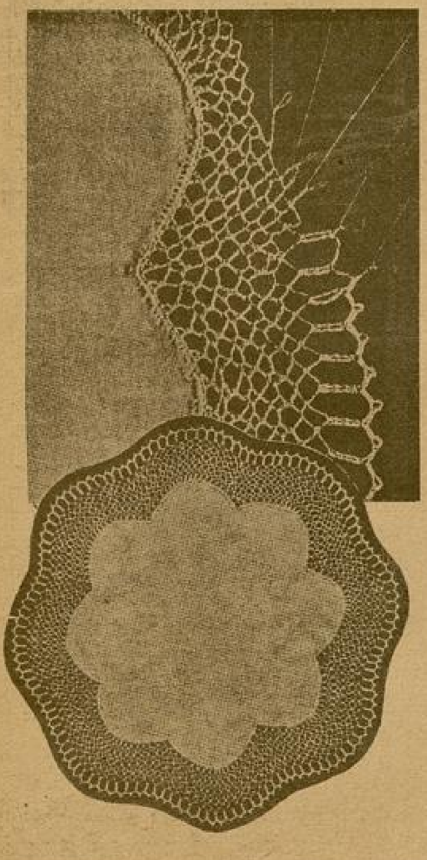

No. 2

No. 2 — Küçük Masa Örtüsü

Kumaşın etrafına, örnekte görüldüğü gibi, bir dantel örülerek yuvarlak küçük masa örtüsü veya tabak, bardak altı meydana getirilir.

80 Numaralı D. M. C. ile işlenmelidir.

Yatak Odası Takımı

3 — Üç köşe motifli iki çeşit file örgü ile yapılan en modern bir perde. Genişlik bir buçuk metredir.

4 — İki kişilik yatak örtüsü. Bu da perde gibi işlenecektir.

2/280 metredir. İçindeki motiflerden muhtelif işler de yapılabilir.

Aynı örtü yapılarak dört motiften bu takıma uygun güzel yastık da yapılabilir.

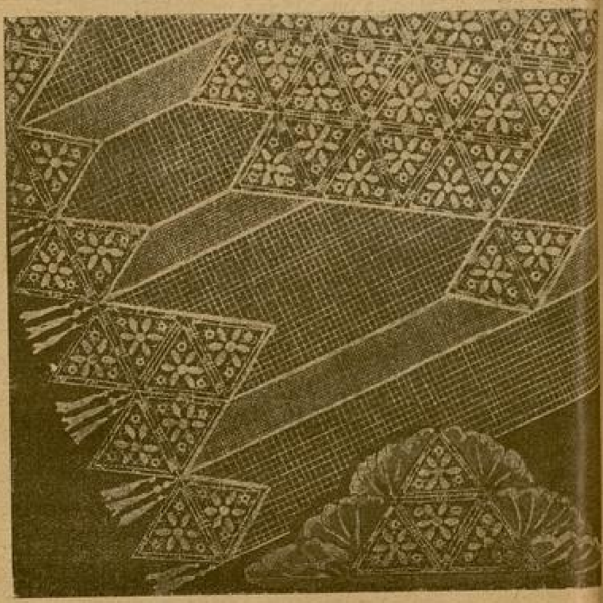

No. 4

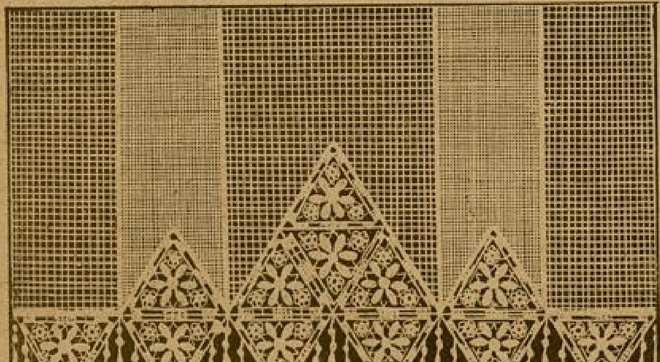

No. 3

Çocuklar İçin Kışlık Yün Örgüler

6 — Resimde gördüğünüz tulum örneği, herkesin k[illegible] lıkla örebileceği bir el işidir. Beyaz, mavi veya diğer açı[illegible] renk tercih edilmelidir. Fantazi yünden yapılır.

Alt kısmı, örnekte görüldüğü veçhile işlenir. Beden is[illegible] rinç örgüsü olacaktır. Etrafı ve yan dolayı, aynı renkte başka uygun bir renkte Ankara yününden yapılmalıdır.

7 — Başlık: Modelde görüldüğü veçhile, bu çocuk b[illegible] ğının uçları ve yakadaki kıvrık kısmı da Ankara yünü[illegible] olmalıdır. Bu konmuş modeller örgü tarzını açıkça göstermek[illegible]

Yün Örgü Rob ve Bere

Kış için yünden örülmüş güzel bir rob ve bere. Büyütülmüş örnekte görüldüğü gibi çift şiş işlenecektir. Yaka ve manşetler iki yüz, iki ters örülmelidir.

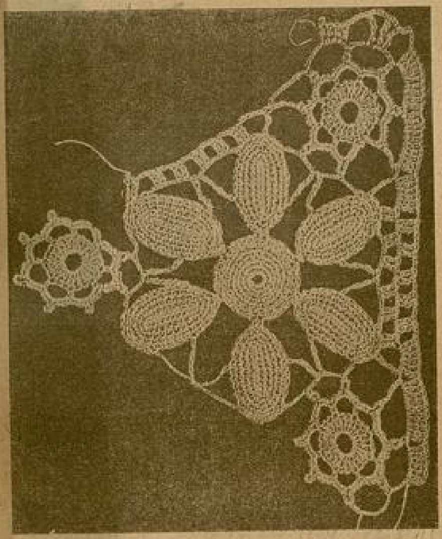

No: 5
Motifin Büyütülmüş Şekli

No: 8

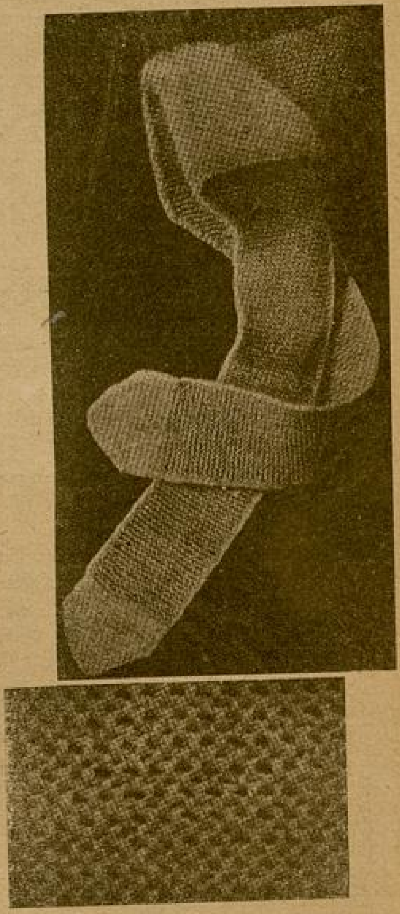

No: 7

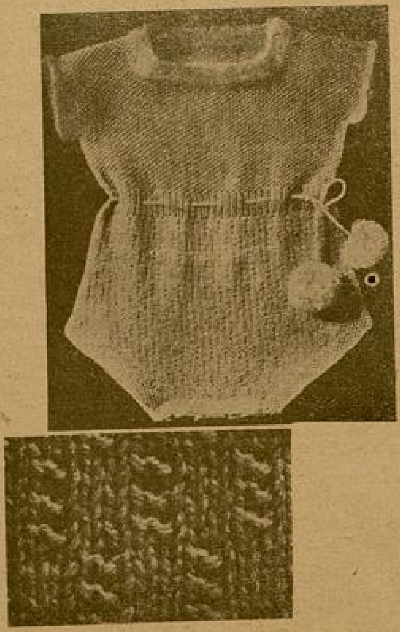

No: 6

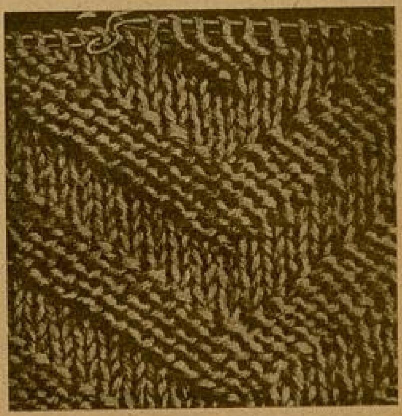

No: 9

YEŞİL IŞIKLAR

◆ KERİME NADİR ◆

— Yanlış düşünüyorsun Sahir... Onlar ne kadar çürüse, sökülse yine izleri bakidir...

— Burada da siz yanılıyorsunuz Sinâ Hanım... Gittikçe kuvvetlenen aile rabıtaları bu çürük bağların yerlerini o kadar çabuk kaplar ki, eski izlerden ufak bir eser bile bulamazsınız...

Cevap vermedi, aramızda derin bir sessizlik oldu. İkimiz de dalgın düşünüyorduk, ne kadar zaman geçti bilmiyorum. Onun ilâhî bir iniltiye benziyen sesi kulaklarıma geldi:

— Beni affet Sahir!. Beni affedersen müsterih olacağım. Vicdanımda hissettiğim derin azap bir parça hafifliyecek... Affedeceksin değil mi?.. Beni affedeceksin!..

Başımı sallayarak kırık bir sesle cevap verdim:

— Buna ihtimal veriyor musunuz?..

Nemli gözlerini yüzüme kaldırdı:

— Niçin Sahir? Beni affetmiyecek misin?,.

Yüzüne bakmadan başımı çevirerek ekin tarlalarını seyre daldım.

— Sahir!..

Sesi daha yakınımdan geldi. Yanıma sokulmuştu. Ben ayni vaziyeti muhafaza ediyordum. Aramızda uzun bir sükût oldu. Düşünüyordum; ne diyecektim? Onu affedecek miydim?.. Hayır!. Buna imkân yoktu. Zaten gönlüm hiçbir zaman affetmiyecekti. O halde neden yalan söyleyecektim? Asabım titriyor, başım alev alev yanıyordu.

— Sahir, azıcık bana bak... Başını çevir... Bir kere yüzüme bak...

Ağır ağır döndüm. Fakat yüzüne bakmıyordum. Ellerile başımı tuttu ve kendine çevirdi. Dargın nazarlarım, şimdi onun kızarmış gözleriyle karşılaşmıştı.

— Sahir, beni affet! edeceksin değil mi?..

Hemen:

— Affettim Sinâ, müsterih ol... Diyecektim. Çünkü iradem kalmamıştı. Yine o gözler, o YEŞİL IŞIKLAR beni büyülemişti. Hiç konuşmadan, hareket etmeden onları seyrediyor, ufalıp büyüyen gözbebeklerinde yarım aşkımın matemini okuyordum. Biraz sonra parmaklarını saçlarımın arasına soktu; başımı biraz daha kendine çekti. Ayni munis yalvarışıyle tekrarladı:

— Affettin beni değil mi Sahir?..

Birden, nasıl oldu bilmiyorum, kilitlenmiş dişlerim onun alevden dudaklarını kaptı. Benliğime yayılan leziz bir ateşle eridim, eridim...

. . . .

Yaklaşan bir araba gürültüsüyle kendime geldiğim zaman, Sinâ başını göğsüme indirmiş, hıçkırıyordu. Titreyen ellerimi onun saçlarında gezdirerek mırıldandım;

— Haydi kalk Sinâ... Gözlerini sil... Araba geldi...

Büyük bir feragatla başını göğsümden ayırdı. Muztarip, perişan, yaralı, ayağa kalktık. Onun yüzünde, benden birşey bekliyormuş gibi, istirhamkâr bir ifade vardı. Nihayet tekrar yanıma sokularak sordu:

— Ağzınla cevap ver Sahir!. «Seni affettim!» de.

Dudaklarımı büktüm:

— Seni gönlüm hiçbir zaman affetmiyecek Sinâ!.. fakat işte ağzımla cevap veriyorum: Seni affettim!..

Dargın bir nazarla yüzüme baktı:

— Peki, ziyanı yok... "Seni affettim!,, dedin ya... Bu benim için kâfi... Gönlün de elbet bir gün düzelir...

Sonra uzun uzun muhabbetle beni süzdü. Cevap vermiyordum. Hareketsiz ben de onu seyrediyordum. Böyle ne kadar zaman bakıştık bilmiyorum. O, kulaklarımda halâ duyduğum yaralı sesiyle:

— Seni artık bir daha görmeyeceğim değil mi? dedi.

Gözlerim dalgın mırıldandım:

— Kimbilir? Bilinmez ki!..

O önde, ben arkada dışarı çıktığımız zaman annem, yukarda arabacılarla konuşuyordu; şüphesiz bavulları indirtecekti.

Bahçe kapısının önüne kadar hiç konuşmadan geldik. O, arabaya binerek bana elini uzattı:

— Allahısmarladık Sahir!..

— Güle güle Sinâ!..

Araba hareket etti. O, yeis dolu gözlerile bana bakıyor, ben tekerlerin tozlu yolda bıraktığı izlere dalmış düşünüyordum. Araba uzaklaştıkça küçülüyor, ve bu gittikçe küçülen ... raltı, benim saadetimi de beraber uzaklaştırıyordu.

— Sahir.. Sahir!..

İçeriden annemin sesi geldi, dalgınlıktan bir türlü sıyrılamıyordum. ...şımda derin bir uğultu vardı. Şakaklarım zonkluyor, beynim, ciğerlerim ...nıyor, nefesim bir alev gibi dudaklarımı kavuruyordu.

Bir sairifilmenam gibi içeri girdiğim zaman, arabacılar bavulları i...mişlerdi. Annem birikmiş bir me... sordu:

— Sinâ neye gelmiş?.. Seninle konuştu?..

Mümkün olduğu kadar lâkayt ...ranarak cevap verdim:

— yey... Hastalığımı duymuş... Geçmiş olsuna gelmiş.. O İstanb... idi ya!..

İnandı. Yahut inanmış gibi gö...mek istedi:

— Peki, peki.. haydi herşey ha... araba bizi bekliyor, yürü oğlum...

Arabaya bindik, Sinânın geçtiği ...lardan ilerlemeğe başladık. Ben dal...dım. Annem arada sırada:

— Hasta mısın?.. Nen var?..

Diye soruyor, ben:

— Hayır anne, hiç birşeyim yo... diye cevap veriyordum.

Sahir hikâyesinin bu noktasına ...diği zaman nefesleri sıklaştı:

— Saat kaç, Vecdi? dedi.

Baktım:

— Tam bir buçuk kardeşim!. ... sen yoruldun artık. İstersen ger... yarın anlat!..

— Yok, yok... Zaten bitti... ...ceyi söyliyeceğim, o kadar!..

Sesini biraz daha alçalttı ve de...etti:

— O günden sonra Sinâyı bir ...ha göremedim. Yalnız uzaktan ...düğünlerinin yapıldığını işittim.

Annem benim büyük derdimi a...mıştı. Çok defalar beni teselli etm... çalıştı. Bir sürü nasihatler verdi. ...kat bütün bu gayretler hep boştu.

ım hastalığım günden güne arttıyor, ölümün acısı günden güne derinleşiordu.

İki sene sonra annem öldü. Ben ark yapayalnız kalmıştım. Dünyada hiçr arzum, emelim mevcut değildi. İnınlardan nefret ediyordum; gürültüiz, sakin bir hayat geçirmeğe ihtiyam vardı. Sıhhatım da büsbütün boılmuş, artık kesik kesik öksürükler aş göstermişti.

Bu yamacı, her yerden uzak ve sesz buldum. Burada kendi istediğim gi bir ev yaptırırsam ömrümün sonuna adar rahat yaşıyacaktım.

İnşaat bittikten sonra, dayımın eski damlarından Ömer ağayı yanıma alım. İşte iki senedir burada oturuyor e günlerimi sayıyorum, dayımdan kaın servet beni bol bol geçindiriyor... ünyada hiçbir takıntım yok..

Ölürsem, ne arkamda kalacak kime, ne de ölümüme ağlayacak bir inan var... Fakat... Fakat merak ediyoum: Sinâ öldüğümü duyunca ne yaacak?.. Kalbinden şüphesiz, tamamile ilinen aşkı bir lâhza olsun canlanmıacak mı?.. Onun için hastalanıp seelerce inleyen ve nihayet yine onun çin ölen bir adama karşı, gönlünde fak bir merhamet ve sızı duymıyaak mı?..

— Şu halde onu halâ seviyorsun?..

— Hayır, emin ol, artık ondan nefet ediyorum. Yalnız...

Bir müddet düşündü. Derin bir göüs geçirdikten sonra:

— Vecdi, dedi. Sana herşeyin haikatini söylemek isterim. Fakat düünüyorum. Bu hakikatin hakikî mahietini ben de anlayamadım. Bazı amanlarım var ki, onu düşünmek, nun hayalini gözümün önüne getirıek, velhasıl yalnız onun varlığiyle aşamak isterim. Fakat o zamanlar nun hayali de, varlığı da benden zaktır. Ne kadar çalışsam, ne bir zâsını gözümün önüne getirebilirim, e de sesinin bir ihtizazını kulaklaımda duyarım. Halbuki, bazan onu hiç üşünmek istemem. O zaman da hep nun varlığiyle yaşarım... Hayali karıma dikilir, sesi kulaklarımdan gitmez.. aşka şeylerle meşgul olmak isterim; nkânı yoktur. Artık kendimi unutuum... Yanan başımı yalnız onun metük hatıralarına veririm... İşte o zaman albimde kangren olmuş yaralar acı cı sızlar, derin bir ıstırap, nihayetsiz ir yeis beni günlerce, haftalarca hasa eder.. Artık deli gibi dağlarda, kırarda dolaşmağa başlarım. Uykularım zalır... Beni perişan eden, hep onun okluğu, yanımda olmayışıdır... Hulyaarımın hep bir seraptan ibaret olduunu ve onu bir daha görmemin bile uhal bulunduğunu düşündüğüm zamanlar, derin bir yeisle vücudumun sarsıldığını hissederim. Sonra, tedricen, hastalığım azalır... Ve yine onun hayalini kaybederim... Tekrar bir gün, ya bir rüya bakiyesile, yahut ta ona ait ufak bir hatıranın elime geçmesile hastalığım nükseder... İşte, benim hayatım, bu eksilip artan ve kanayıp dinen, müzminleşmiş gönül yaralarından ibaret!.. ölüm.. Ah ölüm!.. beni bu ıstıraplardan kurtaracak, rahata ve sükûna kavnuşturacak yegâne çare odur... Ah bir ölsem!..

Gözlerine gelen yaşları zaptedemedi. Başını gömüldüğü yastıklara soktu ve hıçkırmağa başladı.

Onun bütün hayatını mahveden bu gönül hikâyesi beni çok müteessir etmişti. Kendisini uzun uzun teselli ettim:

— Kardeşim, dünyada herşeyin çaresi bulunur... Kimbilir, belki bir gün Sinâ sana avdet eder, dedim. O, ümitsiz ve meyus nazarlarla yüzüme bakıyor, başını sallıyordu. Sabaha karşı benim ısrarımla bir parça daldı. Ayaklarımın ucuna basarak dışarı çıktım. Odama geldiğim zaman saat üç buçuktu.

O, muhakkak ki son günlerini yaşıyordu. Ben onu, bu zamanında tabiî yalnız bırakmıyacaktım. Fakat hatırıma birşey gelmişti: Acaba son nefesinde Sinâyı yanında bulundurmak mümkün olur mu?.. Kararımı verdim. Ne olursa olsun onu bulacak, herşeyi anlatacak ve Sahiri son bir defa görmeğe razı edecektim.

Ertesi sabah, odasına gittiğim zaman onu uyuyor buldum. Sessizce dışarı çıkarak Ömer ağayı çağırdım:

— Ben gidiyorum Ömer ağa, dedim. Şimdi geleceğim... Sahiri yalnız bırakmayın... Beni sorarsa «şimdi gelecekmiş, nereye gittiğini söylemedi!» dersin ..

İhtiyar adam başını salladı:

— Peki beyim, dedi. Sen hiç merak etme!..

Dağın yamacından kasabaya doğru adeta koşuyordum.

Doktor Hüsnü bey beni nefes nefese görünce şaşırdı:

— Ne oldunuz Vecdi bey?.. Bir felâket mi var?..

— Hayır doktor, dedim. Sizden bir adres öğrenmeğe geldim. Oturdum; terimi silerek bir sigara yaktım. O da karşıma geçmişti.

— Bana lütfen Nail beyin evini tarif eder misiniz? dedim.

— Nail beyin mi?.. Ha!.. şu bizim Nail beyin evini mi soruyorsunuz...

— Evet, Sinâ hanımın pederi...

Hüsnü bey fazla sual sormağa cesaret edemeden bana evi tarif etti.

— Nail bey zannedersem burada değil, dedi. On beş gündenberi İstanbulda bulunuyor...

— Sinâ hanım evde değil mi? dedim.

Bir an yüzüme baktı:

— Evet, o evdedir...

Gitmek için kalktım. Kapıdan çıkarken:

— Bir kahve bile içmediniz, diyordu.

— Bu günlük bana müsaade ediniz de, dedim, inşaallah başka zaman gene rahatsız ederim...

. . . .

Bahçede, küçük bir çocuk arabasını iterek gezinen yaşlıca bir mürebbiyenin yanına yaklaştım:

— Affedersiniz efendim... Sinâ hanımefendi evdeler mi?...

İhtiyar kadın beni yukarıdan aşağıya süzdü:

— Kendisiyle görüşmek mi istiyorsunuz efendim?..

— Evet!..

— Buyurunuz öyleyse!..

Ve arabayı ite ite köşkün kapısına kadar yürüdü. Ben onu takip ediyordum. Kalbim şiddetle çarpıyordu. O kadar heyecanlı idim ki, ona söylemek için hazırlamış olduğum sözleri bile unutmuştum.

Geniş mermer merdivenlerden çıktık. Büyük bir sofayı yürüdükten sonra mürebbiye bir kapı açtı:

— Buyurunuz buraya efendim, dedi, kendisine haber vereyim...

Muhteşem bir salona girmiştim. Heyecanım gittikçe arttıyor, içimde hafif bir ümitsizlik hasıl oluyordu. Sinâya evvelâ ne diyecektim? Söze nasıl başlıyacaktım?.. Biribirimizi hiç tanımıyorduk. Bakalım, tanımadığı bir adamın sözlerine itimat ederek ricamı kabul edecek miydi?.. Üç kişilik kanepelerden birine ilişmiş, onun gelmesine intizar ediyordum.

Çok geçmeden kapı açıldı. İçeriye genç bir kadın girdi. Arkasında açık renk bir elbise vardı. Saçlarını arkaya doğru taramıştı. Uzun boyu ve mütenasip endamiyle, herhalde bu, Sinâ olacaktı. Derhal ayağa kalktım. O, iki adım atarak bana yaklaştı:

— Benimle görüşmek istemişsiniz beyefendi!..

— Evet efendim... Sizinle hususî bir şekilde görüşmeğe geldim... Lütfen beni dinlemek zahmetine katlanacaksınız.

Biraz geriledi. Mütereddit bir hali vardı. Gülmeyen yüzünde ufak bir endişe emaresi seziliyordu:

— Maksadınızı anlıyamadım efendim... Benimle ne hususta görüşmek istiyorsunuz?..

— Bunu şimdi anlayacaksınız hanımefendi... Şüphesiz beni tanımıyorsunuz. Yabancı bir adamla hususî görüşmek size bir parça garip geliyor... Halbuki endişe etmeyiniz, şimdi herşeyi öğreneceksiniz...

Karşılıklı geçip oturduk.

(Arkası var)

Istıranca Eteklerinde

Yazan: *Mükerrem Kâmil Su*

Çünkü en kuvvetli arzu bile, tatmin edilir edilmez sönmeğe mahkûmdur. Sen o kadını sevmiyor, sadece istiyorsan mesele çok basit. İstenen kadın için uzun fedakârlıklara lüzum yoktur. Çünkü o tip insanlara, birkaç metre kumaşa, birkaç parça elmasa ve nihayet bir tabak meyvaya el uzatılır gibi sahip olunur. Karşısındaki erkekte sadece arzu ve ihtirası uyandıran kadın; herkesin kadınıdır dostum. Birgün geç veya güç.. ne olursa olsun ondan bıkılır. Ve yakadan atmak için, elde edinceye kadar sarfedilen emekten çok, enerji sarfedilir.

Yook., eğer ciddî bir bağla, söndürülmez, susturulmaz bir sevgi ile ona bağlı isen mesele tamamen değişir. O zaman bize düşen biricik şey; resmî pürüzleri her iki tarafın da biran önce ayıklayıp saadetlerine ulaşmalarına çalışmaktır.

Cevat yine titremeyen bir sesle:

— Kimseyi sevmiyorum ve istemiyorum. Bundan sonra yalnız yaşamağa ant içtim. Berrinle de yaşamamın imkânı yoktur! diye gürledi.

— Bu imkânsızlığı Berrin, belki senden milyon kere fazla bir kuvvetle takdir etmiştir. Onun sana dönmek istediğini düşünme Cevat. Ben senin daha samimî olacağını, daha dürüst davranacağını umduğum için sözü bu yola dökmüştüm. Yanılmışım.

Nesrin ayağa kalktı. Artık içinde ve gözünde herşey yıkılmıştı. Ona en ağır gelen şey, Cevadın bu kadar candan sevgi gösterdiği halde, kendisine yalan söylemek lüzumunu hissetmiş olması idi. Eğer açılsa bu büyük macerayı en ince noktalarına kadar anlatsa: «Çaresiz kaldım. Geri dönmek elimde değil!» deseydi, genç kadın şimdiki gibi sinirlenmiyecek, belki ona yardım bile edecekti.

Hava kararmıştı. Nesrinin bütün ısrarlarına rağmen, Cevat genç kadını yokuş başına kadar geçirmek istedi. Tam ayrılacakları zaman yüzbaşı gene

№ : 14

nereden geldiği, niçin estiği belli olmıyan bir perişanlıkla Nesrinin ellerini yakaladı. Biraz da elele yürüdüler. İkisinin de gecenin karanlığına dalan gözlerinde yaşlar titriyordu.

Evle bölüğün arasında karşı karşıya durdular. Gene karşılıklı iki ışık, pencerelerden yeşili kararan bahçelere, tozları çamurlaşan yollara akıyordu.

Beşinci bölüğün penceresinde zavallı, titrek, sönük bir ışık.. başlayan aykırı bir hayatın dolambaçlı yollarını ışıldatmağa çalışıyor; beyaz evin pencerelerinden üç yüz mumluk lâmbanın kuvvetli aydınlığı; iki küçükle çetin bir hayat yoluna çıkmağa hazırlanan Berrinin geleceğini, sanki pırıltılara boğuyordu.

Karşılıklı yanan bu iki ışık, gelecek meçhul günlerine gizli bir işaret gibi idi.

Nesrin içinden yana yana kardeşinin saadetine dua etti..

— Allahaısmarladık Cevat.

— Allahaısmarladık Nesrin!

Elleri biribirinden çözüldü. Nesrin yokuşu ininceye, beyaz evin karanlıkta güç seçilen geniş kapısından girinceye kadar Cevat olduğu yerde kaldı. İçinde bir acı vardı. Ve bu acı zaman zaman insana dünyayı zindan eden müzmin bir diş ağrısına da benziyordu. Lâkin nasıl uyuşturucu bir ilâçla birkaç dakika içinde ağrıyan herhangi bir yeri iyileştirmek mümkünse.. Nesibenin hayali de varlığında aynı tesiri yapıyor; içine çöken pişmanlık, yıkılan yuvasının sonu gelmez ıstırabı, annelerinin kollarına tutunan iki küçüğün gözyaşlı hayalleri öylece silinip kayboluyordu.

***

Gece ilerlemişti.

(... köy) parçalanmaz bir ses ve karanlık içinde çoktan uyumuş pek havlamaları susmuş; gramofon biribirine karışan çığırtkan sesler silmişti.

Istranca ormanlarının derinlikl den kopup gelen rüzgâr da dalg ga uzaklara gitmiş; dağ yamaçla yer yer titreyen ay ışığı bir hayli günleşmişti.

Oturma odasında iki kişi idile Lâmbayı söndürüp biri divana mış; öbürü bir iskemle çekerek di lerini divana dayayarak düşün başlamıştı.

— Karanlıkta konuşmak belki garip abla. Fakat ışığın yüzümü a latmasını, ışığın yüzüme vuran iç yuşlarımın çetin sırrını sana bile a sını istemiyorum. Çok uzun yıllar ki, seninle böyle yakın, bu kadar başa kalmamış; kalbimizden, ha mızdan konuşmamıştık. Bu gece madan söylemek.. yirmi altı y geçişimi önüne sermek istiyorum. F öyle uzun uzun değil abla! Biliyo ki ben çok okumamış, çok şey gör miş, hayattan büyük dersler alm basit bir kadınım. Bu gece kırık kük cümleciklerle konuşacağım. B söylemek istediklerimin binde b bile becerip söyleyemiyeceğim. F beni anlıyacaksın, sen beni anlıya sın Nesrin!

— Böyle konuşmak seni içle miyecek, üzmiyecekse dinlerim Be Fakat sinirleneceksen vazgeç yav Bu hayatın değeri, bir hiçe bile m değildir. Bazan hayat diye sarıldığ şey, okadar yavan ve manasızdı insan hislerinin duruluşundan, ma nın harekete geçişinden sonra tahlile kalkınca, ona hâkim olmak sarfettiği emeklere acımaktan ke alamaz.

Hayatın ne olduğunu henüz belki bilmiyorum. Onun felsefesini yapacak kabiliyet yok bende.. Fakat bu gece öyle bir ruh haleti içindeyim ki: "Niçin doğdun, ne gördün, ne bekliyorsun, hayata ait duyuş ve görüşlerin nedir?„ diye sorsalar.. hiç şüphesiz : "Annemle babamın düşüncesizlikleri yüzünden doğmuşum. Bunda suç belki onların, belki de tabiatın önüne geçilmez tesadüflerinden birinindir!„ derdim.

Ne gördüm, ne bekliyorum?.. En güzel bir eserin bile birgün yıkılıp çiğneneceğini gördüm. Beni yere vuranların birgün benden çok daha müthiş şeylerle karşılaşmalarını, tabiatın eli ile intikamımın alınmasını istiyorum, bekliyorum derim.

Hayata ait duyuşum ise.. hiçliği karşısında esefle dudak bükmenin bile boş birşey olacağını söyler, geçerim.

— Bedbinsin Berrin. Bu gece dünyayı bir siyah örtü arkasından görüyorsun.

— Haksız mıyım abla? Aylardanberi oynanan facianın esas rollerinden biri de benim üzerimde idi. Zaman zaman bu oyuna ara vermek için perdeyi indirmek lâzım geliyor. Ben sıramı siyah perdeli kulisler arkasında bekliyor ve karanlık bir dekor içinde oynuyorum.

Lâkin bunlar boş sözler. Bırakayım. Sana ne söylemek istiyordum. Evet.. on beş yaşımda henüz bir sokak çocuğu; oyuna, atlayıp sıçramağa kanmamış bir mektep çocuğu iken verdiniz beni onal.. Bu kız, seçtiğimiz adamı beğenecek mi, sevecek mi, geçinebilecekler mi, hayatı için hiç hazırlığı yoktur; bu kadar toy bir çocuğun uzun bir ömür geçidinden aksamadan geçmesi mümkün olacak mı? diye düşünmeden.. o küçük kızın da kendi küçücük yüreğinde herhangi bir isteğin varlığını taşıdığını.. kafasında çocukca dahi olsa bir ideale sahip olup olmadığını hesaba bile katmadınız.

Etekleri ağaç dallarında parçalanan,

Hayatın ne olduğunu henüz belki bilmiyorum. Onun felsefesini yapacak kabiliyet yok bende... Fakat bu gece öyle bir ruh haleti içindeyim ki..

parmakları dikenli gül fidanları arasında kanayan, abuk sabuk konuşmaktan ve olur olmaz herşeye gülmekten başka birşey bilmeyen cahil kızı; okul sıralarından savaşa atılmış, yine tecrübesiz bir adama; bütün görgüsünü mektep sıraları ile, düşman siperi karşısında edinen bir askere verdiniz onu. Küçük kız sızlanmadan, surat asmadan, hattâ ürkmeden elini verdiği adamdan sevmeği, saymağı, düşünmeği, bağlanmağı ve vazife ismi altında toplanan birçok şeyin bir araya gelerek yuva çatısına esas olan büyük kuvvetini ondan öğrendi.

Sevdi, sevildi, doğru söyledi, inandı, bağlandı.

Bu iki toy insan tam dört ay elele, başbaşa kırlarda, bayırlarda, dere kıyılarında, çamlıklarda gezdiler, koştular, oynadılar. Aşkları çocuk oyunu gibi nihayetsiz bir tasasızlık ve eğlence içinde başladı.

Birgün emir aldılar.

Uzaklara gidecekler, sevilen herşeyden ayrılacaklardı.

Küçük kadın, kocasının sevgisini siper ederek yaşamağa alıştığı için bundan korkmadı. Denizden, karadan uzun bir yolculuk yaparak Diyarbakıra kadar gittiler.

Aç kaldıkları oldu, aldırmadılar. Toprak üstünde yatmaları icabetti; güldüler. Her güçlüğe kahkaha atacak çağda oldukları için Diyarbakırın akreplerle, yılanlarla dolu büyük taş odalarında saadetlerinden hiçbir gün şüphe etmeği akıllarına getirmediler.

Erkek eşkıya peşinde gittiği zamanlar, gecelerce küçük kadını evde yalnız bırakırdı. Nasıl, coşkun bir sevgi ile biribirlerinden ayrılırlarsa, daha üstün bir sevgi ve özleyişle tekrar buluşurlardı.

Kışın en zorlu günlerinde Silvan yolculuğu çıktı. Şimdi kucaklarında yavruları da vardı. At üstünde günlerce gecelerce yolculuk yaparlarken ne yağan yağmur ürküttü onları.. ne de bazı dinlenme saatlerini bir ahır köşesinde hayvanlarla beraber geçirmeleri.

Şeyh Saitin baş kaldırması, Ağrı harekâtı yüreklerinin dayanık kabiliyetini ölçmeğe yardım eden iki mühim şeydi.

Genç kadın kocasını gözyaşları ile uğurladı; gece gündüz kurtuluşuna dua etti ve onsuz kalmaktansa ölmek istediğini yana yana kendine tekrar etti durdu.

Genç mülâzım, karısının hayali ile dolu olan yüreğinde en büyük aşkla yanarak, en büyük hasretle eriyerek dövüştü, vurdu, yaraladı, öldürdü. Ve muzaffer olarak dönmenin nihayetsiz gururu içinde karısını kucakladı.

Erkek, birgün göklerin büyüsüne tutuldu. Uçmak, kanatlanmak, yurdunu yükseklerden korumak istiyordu. Çalıştılar, uğraştılar. Eskişehire giderlerken dünya zenginliğini elde etmiş insanlar gibi şen ve kayıdsızdılar.

Aylarca genç kadının gözleri göklere, kalbi sokaktan geçen otomobil seslerine takıldı, kaldı. Her sabah uçu-

şunda korkunç bir acabanın ruhunu ürperten sesile göklere bakar; mailikler arasında dönen, yükselen, alçalan, kayıyormuş gibi sarkarak tekrar kaçan kanatlara, kalbinin en temiz duyguları ile bağlanmış olarak bakar, kocasının yollarını gözlerdi. O geldiği zaman.. Göklerin en güzel işini gören asil erkeğini, bu toprakta yaşayanların verebilecekleri en sonsuz, en ilâhî ateşle karşılar; onun göğsü üstünde erişilmezliğin sırrına ermek isterdi.

Birgün kanatlılardan biri genç kadını sevdi. Çılgın gibi bakışları, manalı sözleri ve korkutucu hareketleri ile aşkını açığa vuruyor; bütün bir hayat için bağlandığını isbat etmek istiyordu. Küçük kadın kocasına, yuvasına, aile bağlarına öyle içli bir sevgi ile kendini vermiş; okadar yürekten saygı ile düğümlenmişti ki.. göz ve gönül dolduran, masalların aşkına benzeyen bu sevgiyi; roman kahramanlarını andıran genç tayyareciyi uzaklaştırdı hayatından. Onun küçük kalbinde dünyaya sığmayan bir vefa kaynağı vardı. O, kocasına bir yastıkta beraber ihtiyarlamak için varmış; ölüm döşeğinin ayıracağı zamana kadar onun olmağa ant içmişti.

Birgün kocasını beyaz sargılar içinde getirdiler.

Mektep otomobilinin sesini duyunca kapıya koşmuş, iş önlüğü ile sokağa fırlayarak arkadaşlarının kollarına tutuna tutuna yürüyen kocasının üstüne atılmıştı. Tayyaresinin dikmesi kırılmış, yüzünden yaralanmıştı. Ogün herkesin ne düşüneceğini, bu düşkünlüğü, bu acı ile parçalanışı nasıl karşılayacaklarını aklına getirmeden hıçkırıklarla ağlamış, kocasının dizlerinin dibine oturarak saatlerce ellerini onun ateşli avuçlarından ayırmamıştı. Bu çetin kaza genç yüzbaşının sıhhatını, sinirlerini bozdu. Nihayet tekrar alayına dönmeğe mecbur oldu.

Yine memleket memleket gezdiler. Yaşayışları gezgin kuşların hayatlarına benziyordu. Hemen hemen kışı bir yerde yazı bir başka yerde geçirerek.. kâh hudut boylarında, kâh küçücük ilçelerde dolaştılar, durdular.

İkisine de yaşayışlarından bıkkınlık gelmiyordu. Çünkü onlar için hayat beraber yaşamaktan gelen saadetin arkasındaydı..

Nihayet birgün Istırance eteklerindeki yuvayı kurdular. Bir yavru kuş daha karışmıştı aralarına.. o kadar iyi günler başlamıştı ki... İsteyecek, bekleyecek en küçük şeyleri bile kalmamış; nihayetsiz bir gönül huzuru içinde yaşamağa başlamışlardı.

Küçük kadın artık ihtiyarlık yıllarını düşünüyor; biriktirdikleri para ile İstanbulda yuva kurma plânlarını hazırlamağa girişiyordu. Kendi gençliğini - hayattan bütün nasibini aldığını düşünerek - geride bırakmış; yavrularının gelecek günlerini emniyete almağa kalkışmıştı.

Fakat günün birinde, hiç beklenilmeyen bir zamanda, yüz ve vücut güzelliğinden başka birşeyi olmayan evli, barklı bir kadın, yuvanın üstüne bir fırtına bulutu gibi kapandı.

Onun sesi yıldırım olup yaktı.

Bakışları şimşek olup göz kamaştırdı.

İstekleri boralar uyandırdı. Ve nihayet, bütün bir saadetten başka birşey olmayan evlilik yıllarının üstüne, kapanarak herşeyi yıktı, geçti.

Buralarda bir facia oynandı abla. Ben saadetimi bu topraklarda kaybettim. Ben küçük yuvamın çöküşüne buralarda şahit oldum.

Keşke ölseydi, topraklarını gözyaşları ile ıslatsaydım; yahut onun beni böyle insafsızca yere vuruşunu görmektense ben ölseydim diye buralarda ağladım, inledim.

Bu yerlerde son gecem abla! Bir daha muhakkak ki hiç.. ama hiç dönmeyeceğim. Buralardan bir dağ rüzgârı gibi esip gideceğim.

Ormanların arasında kaybolan Istıranca rüzgârları gibi uzaklaşıp kaybolacağım... Giderken içim yanacak mı, sızlanacak mı, ağlamamak için kendimi zorlayacak mıyım bilmiyorum. Fakat kat'î olarak bütün ruhumla şunu istiyorum ki, onlar da gülmesinler.

Çocuklarımın, hayatları devamınca sürecek gözyaşlarına, içli yaşayışlarına bedel, onlar mesut olmasınlar. Onlar da çeksinler.

— Belki böyle söylemekte haklısın Berrinciğim. Fakat düşün ki bu adam seni tam on yıl mesut etmiştir. Dünyada, saadeti tanımadan ölenler de vardır. Hayattan bir gece çalmak, yalnız bir gece mesut olabilmek için uzun bir ömrü, bir şerefi, bir âdet ve an'aneyi gözden çıkaranlar vardır. Sen onun suçunu bağışlamalısın Berrin! Niçin kabul etmiyorsun ki, hayatta önüne geçilmez büyük kuvvetler karşısında kalınabilir. Böyle bir kuvvetin eline esir olan bir insan; artık idaresini, hislerini, iyi ve güzel duygularını tamamen kaybetmiş; benliğinden uzaklaşıp gitmiştir.

Cevadı affetmelisin Berrin!

Çok güç ve çok elim olmakla beraber bu, böyle kızım..

— Bir katili adam öldürünce affediyorlar mı abla?

— Fakat o, öldürmüştür.

— Öteki sanki öldürmedi değil mi?

— Yaşayan insanlardan ümit kesilmez Berrin. Henüz çok gençsin ve hattâ lüzumundan fazla da güzelsin. [...] ıstırap yılları geçtikten sonra tek[...] mesut olmıyacağını kim iddia edebil[...]

— Oo.. Artık bana bunlardan ba[...] setme.. Benim için artık herşey bit[...] yemin ediyorum sana herşey, ama he[...] şey benim için öldü artık...

— Tek sevgi ve tek ıstırap hâk[...] olsaydı insanlara, ölüm bir sam y[...] gibi kasıp kavururdu ortalığı... Gö[...] ceksin, sen geçen yıllarından çok da[...] iyi günler yaşıyacaksın. Senin kadar i[...] senin kadar tatlı bir kadın mümkü[...] müdür ki, hep gözyaşına, ıstıraba [...] hasrete arkadaş olsun.

Gel benim küçücük kardeşim. [...] çocuk annesi olduğu halde halâ çoc[...] bakışlı, sade kanaatli yavru kardeşim[...]

Nesrin, Berrinin başını dizleri[...] çekti. Onun yumuşak saçlarını yav[...] yavaş okşıyarak, bir anne yüreğin[...] taşan, coşan şefkati ve nihayetsiz [...] aları ile titreyen tatlı sesi ile:

— Sen mesut olacaksın Berrin, [...] di. İlerde bir gün, uzak ta olsa.. g[...] güç, ne olursa olsun sen çok me[...] olacaksın Berrin. Yemin ederim san[...] senin kadar sevilmeğe ve mesut olma[...] lâyık bir tek insan tanımadım. Sil ar[...] gözlerinin yaşını! Bu gözler karanl[...] lara dökülecek yaşlar için mi yaratıl[...] Onlar henüz hayata kanmıyan, gör[...] ğü şeylerin sırlarını kavramıyan [...] kaynaklarıdır.

Kendini talihine bırak Berrin. İnsan[...] ömrü daima uzun bir gece değildir. [...]

Pencereye bir kanat çarptı. İri g[...] lü bir kuş döne döne camlara vuruyo[...] pervazlara çarpıp duruyordu.

Berrin, pencereyi açarak hasta ku[...] odaya aldı. Ellerinin altında titreye[...] kanatları okşarken, içinde nerden g[...] diği belli olmıyan bir ümit ışığı pa[...] dadı.

Artık Istıranca eteklerinde oynan[...] facianın son perdesini indirirken, bir[...] önceki korkuyu duymuyor; dayanılm[...] bir acı ile çıldıracak gibi olmuyordu[...]

***

Tunganın doğduğu memleket...

Bir bahar akşamı...

Ufuklarda titreye titreye, kıza[...] kızara yolculuğa hazırlanan güneş, y[...] maçlardan çekilmeğe çalışıyor.

Gök koyu mavi, yeryer kızılımsı [...] esmer...

Evin önündeki kocaman bahçen[...] yeşili dalga dalga kızarmakta ve k[...] rarmakta... Bostan kuyusunun koval[...] rından süzülen su damlaları tükenme[...] tedir.

Geniş yatak odasının pencereler[...] deki tül perdeler kendilerini, nefis a[...] şam rüzgârının tüy yelpazesine verm[...] ler; ne nazlı salıntıları var.

(Arkası va[...]

Galatasaray, İstanbul kros şampiyonu oldu

Atletizm federasyonu tarafından tertip edilen federasyon kupası kır koşusu Topkapıda 7500 metrelik bir yol üzerinde muvaffakiyetle yapıldı. İstanbul kulüplerinin büyük bir lâkaydi ile karşıladıkları bu müsabakaya İzmit Akyeşil kulübü atletleri her zaman olduğu gibi bu defa yine iştirâk etmek suretile şayanı dikkat bir muvaffakiyet daha göstermiş oldular.

İzmitin ender yetiştirdiği atletlerden Galibin, Beyoğlu halkevinin Heybeliadadaki koşuda Galatasaraylı İbrahimi mağlûp etmesi, bu koşuda tekrar karşı karşıya gelen iki atleti ciddî bir çekişmeye sevketti. Memleketin uzun yollarda yetiştirdiği değerli atlet İbrahim, ufak çaptaki vücudile çok büyük işler gören bir atlet olduğunu bu çetin yarışta kuvvetli ve uzun boylu rakibini mağlûp etmekle isbat etti.

Galatasarayın dört kişilik takımının zaferile biten bu müsabakada Galatasaraydan İbrahim birinci, Galatasaraydan Sokrat ikinci, Edirneli atlet Hüseyin üçüncü oldular.

Millî Küme maçları üç büyük şehirde başladı

Futbol federasyonu tarafından ihdas edilen Millî Küme şampiyonası geçen hafta İstanbul, Ankara ve İzmirde hep birden başladı... Geçen sene büyük bir muvaffakiyetle başarılan Millî Küme oyunları hiç şüphe yok ki bu mevsim daha heyecanlı ve hareket itibarile daha cazip olacaktır.

Haziran bidayetinde nihayetlenecek olan bu müsabakalar üç şehrin en kuvvetli takımını meydana çıkaracağı gibi en değerli oyuncuları da bize bir kere daha tanıtacağı için memleketin her tarafında büyük bir alâka ile takip edilmektedir.

Millî Küme fisktürü sırasile ilk maçları yapan kulüplerimizden Beşiktaş, Güneş iyi vaziyette, Galatasaray, Fenerbahçe, İzmir ve Ankara takımları ise henüz hakikî kuvvetlerini gösterebilmiş bir vazivette değillerdir.

İki haftadanberi yapılmakta olan Millî Küme maçlarının şu birkaç oyunu bu sene şampiyonluğun yine İstanbul kulüpleri arasında paylaşılacağını anlatmaktadır.

Bu arada Güneş takımı şampiyonluğa en yakın bir namzet olarak ileri sürülüyorsa da yapılacak oyunlarda birçok değişiklikler olacağını nazarı itibara alıcak olursak bugünden bir tahmin yapmak mümkün değildir.

Tekirdağlı, Pariste zaferden zafere koşuyor

Türkiye başpehlivanı Tekirdağlı Hüseyin uzun boylu hesaplardan sonra nihayet Parise gitti.

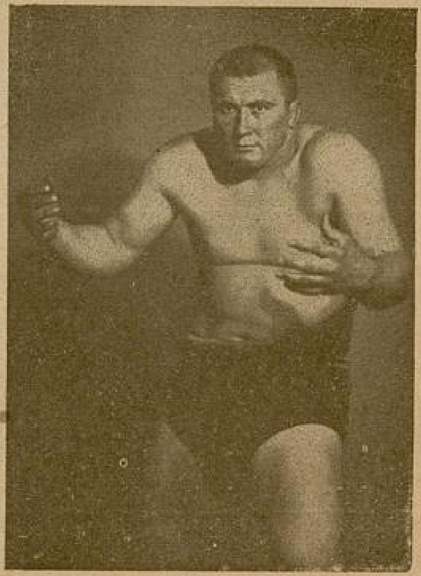

Pariste zaferden zafere koşan Tekirdağlı Hüseyin pehlivan.

Bir vakitler Avrupayı hallaç pamuğu gibi atan Türk pehlivanlarından Koca Yusuflar, Adalı Halil, Kara Ahmet ve Kurtderelilerden sonra bu sahada Avrupada gözüken pehlivana hemen hemen hiç tesadüf edilmemiştir.

Yedi sekiz sene evvel Amerikaya giden Kızılcıklı Mahmut pehlivandan sonra birkaç sene evvel de Dinarlı Mehmet Avrupaya gitmiş, fakat Türkün eski büyük şöhretini tekrar yayacak kadar parlak müsabakalar yapamamışlardı.

Son senelerin sayılı pehlivanlarından biri olan Tekirdağlı Hüseyin, memleketimizde yaptığı müteaddit yerli ve ecnebî güreş müsabakalarının hemen hepsini güzel farklarla kazanmış bir pehlivandır.

Onun Avrupada muvaffak olacağını bu işin aşinaları mütemadiyen tekrar edip duruyorlardı.

Yolculuk ve müsabaka şartlarına birdenbire bağlanamıyan Tekirdağlı Hüseyin bir takım ince hesaplardan sonra bu seyahate razı oldu ve malûm olduğu üzere Pariste iki müsabaka bile yaptı.

Tekirdağlı Hüseyinin Pariste idmanını seyreden organizatörler, onun büyük istikbalinden dikkatle bahsettiler.

İlk müsabaka için karşısına çıkardıkları Letonya şampiyonu Pasman'ı ezen bir tutuştan sonra on dört dakikada mağlûp eden Hüseyin, hemen bütün nazarları üzerine çekti.

Bir hafta fasıla ile Hüseyine programda ikinci bir müsâbaka daha verdiler.

Bugün memnuniyetle öğreniyoruz ki Türk ismi taşıyan, fakat aslen Bulgar olan Mehmet Arif te Hüseyinin saldırıcı oyunları karşısında on bir dakikadan fazla dayanamadı. Bir hafta içindeki bu galibiyetler Tekirdağlının daha birçok zaferlerini alkışlayacağımıza büyük bir işarettir!..

Ömer Besim Koşalay

Sporda büyük dertlerimiz

Besim oğlumuza!.

Evlât, yana yakıla (atletizm) hakkındaki fikirlerinizi şöyle bir gözden geçirdim. Haklı olarak tamamen teessüratınıza iştirak ederim.

Spor âleminde atletizm ne demektir. Sporla meşgul olan millet ve memleketlerde atletizmin kıymet ve ehemmiyeti ve telâkki şekli nasıldır. Sonra, bizde atletizmin lüzumu var mıdır, yok mudur? Bu noktaları alâkadar sporcuların tetkik etmeleri ve ince elemleri neticesi alındıktan sonra, maksat ve hedefe varabilmek için yürünecek yol ve istikameti tayin edebilmek ve en kestirme yoldan gitmek zamanı çoktan gelmiş geçmiştir. Şimdiye kadar alınan tedbirlerin ve bu yolda gösterilen sümmettedarik hareketlerin, müsmir bir neticeye varmadığı ve varamadığı aşikârdır.

Şimdi sen bana sor. Pekâlâ hoca efendi, bu uğurda ne yapalım ki maksadımız hasıl olsun. Size vereceğim cevap şudur: Çürük temel üzerine kurulan binalar çabuk çöker ve yıkılır. Herhalde işe temelden başlamak lâzım. Yani menbalar mekteplerdir.

Toptan yekûn tabirimi mazur görünüz. Belki edebiyata uymaz fakat hakikata uyar. Edebiyat mı hakikat mı hangisi üstün. Yani nazariyat mı ameliyat mı? Bu cihetler uzun, mevzuumuz hari-

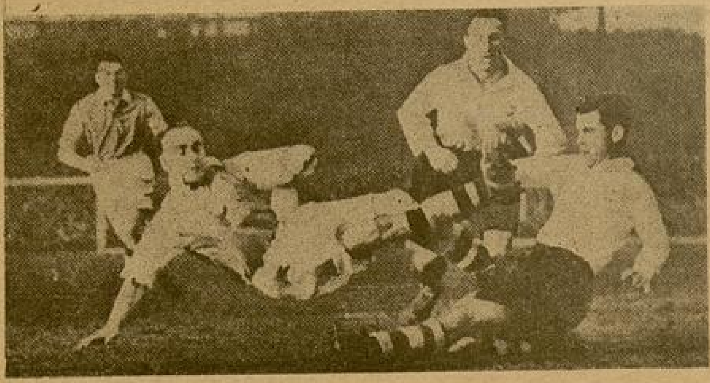

Preston — Arsenal maçının çok karışık bir hücumu

cinde olduğu için bu sözü burada kesiyorum. Geçenlerde Sonposta resimli makalesinde bu noktayı pek güzel teşrih etmişti.

Sadede dönelim. Yukarıda mektepler demiştim. Evet, mektepler, mekteplerde düdük jimnastiği, klüplerde pinpon tinton oyunları, er meydanlarında, olimpiyat sahalarında uyuşukluk ve cansızlık hüküm sürmeke ve sürecektir. Bu uyuşukluğu gidermek için yapılacak şey, her işte, herşeyde olduğu gibi medenî memleketleri göz önüne getirmek lâzım. Sporda en ileri giden milletler hangileridir. Meselâ Almanya, Amerika değil mi? Bu milletlerin mümessili, memleketimizde mektepler vardır. Bu mektepler hangi şekilde jimnastik yaparlar. Bizler de onların usulünü kabul edersek kısmen maksadımız hasıl olur. Ve illâ filâ.

Fransada kır koşusu yapılıyor. Binlerce genç, birçok dinç ihtiyarlar iştirak ediyorlar. Bunları bu koşulara sevkeden saik nedir. Spor ruhu değil mi? Bu ruhu gençlerimize aşılamak ve aşılayabilmek bir iştir. Senin didinmekliğin benim teessürlerim kâfi değil. Sözümü bitirmeden bir mülâhaza daha arzetmek isterim. Türkiyede Beyoğlu halkevinin spor mesaisi Türkiyede nümune ittihaz edilebilecek derece olduğunu zikretmeden geçemiyeceğim.

Diğer evlerimizi de buna benzetmeğe çalışır isek çok faydalı olacağı kanaatindeyim. Yani mekteplerimizin jimnastik talimlerini Amerikan kollejine, klüplerimizi de Beyoğlu halkevine demek istiyorum.

Jimnastik Muallimi

Mazhar Kazancı

Arsenal büyük bir zarara uğradı

İngiltere kral kupası maçları bu mevsim tahminin fevkinde heyecanlı ve hırçın bir şekilde devam etmektedir.

Arsenal gibi İngiltere profesyonel likinde mühim bir rol oynayan bu takım, likte en kuvvetli takımlardan, geçen sene kral kupası finalini oynayan Preston ile karşılaşmış ve çok sıkı bir mücadeleden sonra Arsenal, kuvvetli hasmı karşısında yediği bir golden dolayı boyun eğmeğe mecbur kalmıştır. 72,000 kişi önünde cereyan eden bu maç Arsenala pek pahalıya mal olmuş, takım bu mağlûbiyetten dolayı kupa maçları haricinde kalmıştır. Bu maçta yedi bin küsur İngiliz lirası hasılât olmuştur ki bu, stadların bu gibi maçlarda kaydettiği yüksek bir hasılâttır.

Arsenal bu mağlûbiyetle kupayı elden kaçırdığı gibi eğer finale kadar gidebilseydi takribî bir hesapla 25 bin İngiliz lirası kadar bir para kazanmış olacaktı.

Bir tek sayı bazan bir kulübe kaça ve neye maloluyor !..

●

ÇOCUK

Türk çocuğunun bilgisini, seviyesini yükseltmek.. Ona, Atatürk rejimini tanıtmak ve sevdirmek ülküleriyle (Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Merkezi) tarafından çıkarılır haftalık bir dergidir.

Hiçbir maddî menfaat gözetilmiyen bu dergiye, çocuk ruhunu, çocuk zevkini, çocuk ihtiyacını en yakından tanıyan yazıcıların yardımı temin olunmuştur. Yavrunuz (Çocuk) dergisini gülerek, eğlenerek okurken, birçok yeni bilgiler ve iyi huylar edinecektir. Çocuğu olan aileler, her hafta mutlaka bir (Çocuk) almalıdırlar. Yavrunuza bundan güzel bir hediye olamaz!

Sevgim Ve Saadetimsin

— *Başı 2 inci sayfada* —

Neşide istemeden duyduğu bu lerle kendi derdini unutur gibi muştu.

Günlerdenberi sinirlerini yoran çınlığa, tren sarsıntısı da karışınca kusu geldi. Başını, kocasının yerleştirdiği kuştüyü yastığa dayay gözlerini kapadı.

Bir aralık gözkapaklarının gibi olduğunu bissetti. Kirpikle arasından etrafına bakmak isterken, şısındaki yaşlı adamın, bütün dikk yüzüne bakmakta olduğunu gördü. ruldu. Sarardığını, kızardığını sa du. Çünkü fazla heyecana kapılm

Saçları büsbütün beyazlanmıştı zaman pürüssüz bir güzellikle ve mana ile yükselen alnı çizgiler muştu. Bakışları dağlarda uçuşan küş bakışlarını andırıyordu. Arka kamburlaşmış, yüzü çökmüştü. olmalı idi ki sivil giyinmişti. kadın, birkaç saat önce karısını layacakmış gibi konuşan adamın, ca sevdiği, beğendiği, her iyi güzellik.. her sevinç ve acı dakika hayaline gülüp ağladığı kibar bir ilgisi olabileceğine inanmak yordu.

Bir hayal kırıklığı mukaddermi içinden düşündü.

Bir an bakıştılar.

Erkeğin gözlerinde, bir yaz görülen rüyayı hatırlatan küçük ışık bile yoktu. Geçen yıllar, ins şayışlarına hükmeden hâdiseler bir sevginin ateşini çoktan sö müştü.

Kadının bakışları ise kafasın rattığı yüksek bir aşkla, lekesiz, suz, asil bir heyecanın toprak ol gündelik vakalar sırasına geçişin maktan gelen bir perişanlıkla mıştı.

***

On beş gün sonra evine dö -teyzesinin ölümüne rağmen- tatlı bir yaşama zevki, nihayet rahatlık vardı. Kalbini kemiren sızısı, boş sıkıntılar, yolunu şaşır tekler yokolmuş; hayal kırıklığı kızlığındanberi benliğini sarsan derdi susturmuş; bu çöküntü ara taze bir bahar gibi aydınlık bir bir saadet dünyası başlamıştı.

No. 73 YARIM AY BİLMECE KUPONU No. 74

Bilmece No. 74

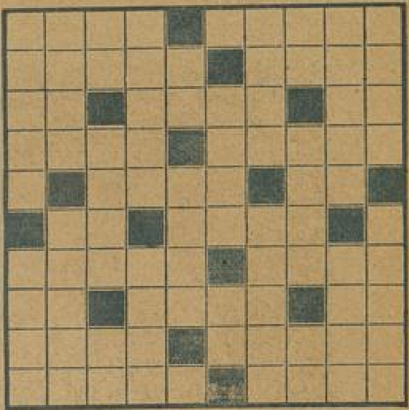

Son sayılarımızda yeni bir bilmece tarzı tecrübe etmiştik. Bu tarzdan memnun kalan birçok okuyucularımız, tesbit edeceğimiz klişeye göre, bilmeceleri kendileri kurmak arzusunu izhar etmişlerdir. Bu isteklerini seve seve ifa ediyoruz:

Soldan sağa ve yukarıdan aşağıya doğru olan boş hanelere öyle edat ve kelimeler bulunuz ki, okundukları zaman dilimizde bir karşılıkları bulunsun!

Bu şekilde gelen bütün cevaplar, bilmeceyi doğru halletmiş sayılacaklardır.

Bu bilmeceyi doğru çözenlere armağanlarımız:

Birinciye: Beş lira değerinde bir şişe esans; ikinciye: Bir kiloluk bir şişe kolonya; üçüncüye: Beş kiloluk bir kutu bisküvi; 4 - 10 uncuya: Biryantin; 11 30 uncuya: Yüz kuruşluk bir kitap; 31 - 60ıncıya: Elli kuruşluk bir kitap; 61 - 100 üncüye: Yirmi beş kuruşluk bir kitap.

72inci sayımızdaki bilmeceyi güzel tertibe muvaffak olanlar arasından kur'a ile bir tanesini seçtik: Mersin Akçam kereste mağazasında Cahit Türkaya düştü; aynen buraya dercediyoruz.

K	O	D	A	K	■	S	A	A	D	E	T
A	N	A	■	■	M	İ	■	S	O	B	A
B	E	N	İ	■	A	C	U	L	■	E	R
A	■	[illegible]	N	■	Z	İ	Y	A	■	■	İ
H	A	■	A	T	İ	L	A	■	■	E	H
A	L	■	N	A	M	■	N	■	A	V	■
T	A	L	A	T	■	İ	M	A	R	E	T
■	M	E	■	İ	M	Z	A	■	■	■	A
T	A	Y	■	L	A	■	K	A	T	İ	L
İ	M	L	A	■	İ	L	■	R	A	N	E
R	■	A	R	A	L	A	M	A	K	■	B
E	N	K	A	Z	■	V	A	L	İ	D	E

Bu bilmeceyi doğru çözenler arasında çekilen kurada kazananlar:

Bir yatak örtüsü: İstanbul Ayvansaray Kabristan sokağı İskender Bakkal yanında 73 No. lı evde Kâmuran Boysal.

Bir çift ayakkabı: İstanbul Kartal Şimşirciler sokağında 44 No. da Bay Mustafa Hilmi Dıramalı kızı Hatice Dramalı.

İki çift ipek kadın çorabı: İstanbul Pangaltı Rumeli caddesi Pellonini apartmanı No. 6 Bayan Zeliha Tokgöz.

Biryantin, traş makinesi, traş bıçağı: İstanbul yüksek İktisat ve Ticaret Okulu 1933 Faruk Ertuğbay. İstanbul Maltepe Piyade Atış Okulu R. Ertan. İstanbul Maltepe Pıyade Atış Okulu A. V. İstanbul Maltepe Süel Lisesi sınıf 10/3 No. 2598 Kemaleddin Yasan. İstanbul Şehzadebaşı Balabanağa mahallesi Aceminefer sokağı No. 26 - 1 Alâeddin Öngen. İstanbul Pertevpaşa sokak No. 59 Necdet Seçkin. İstanbul Haydarpaşa Koşuyolu No. 43 Bedri Oğan. İstanbul Haydarpaşa Lisesi Edebiyat şubesi No. 2082 Ali Ferhan Oğuzkan. İstanbul Topçu Okulu Yarsubay S. T. İstanbul Yeşiltulumba sokak No. 11 Nazif Tansaç. İstanbul Topçu Okulu Yarsubay Agâh. İstanbul Bakırköy Sakızağacı Revnak sokak No. 3 Edvart Kürkçüoğlu.

75 Kuruşluk kitap: İstanbul Cığaloğlu Şeref sokak No. 38 Neriman Epiker. İstanbul Topkapı Maltepe Süel Lisesi sınıf 10 şube 5 No. 2925 Mustafa Tamay. İstanbul Cibali Küçükmustafapaşa Hamam sokak No. 32 Şayan Tercan. İstanbul Nişantaşı Teşvikiye caddesi 133 L. A. Civan. İstanbul Bostancı Çatalçeşme Yazmacıtahir sokak No. 22 Yıldız Baykara. Bursa Erkek Lisesi sınıf 5 - A No. 294 Salâhaddin Târan. İzmir Erkek Lisesi sınıf 4 - İ No. 82 Hilmi Yazıcıoğlu. Ankara mezbaha baytarı Ali Rıza oğlu Gökalp. Ankara Erkek Lisesi sınıf 5-C No. 1689 Orhan Seçer. Ankara Anafartalar caddesi Utku sokak No. 49 Halil Pektürk. Ankara Yenişehir İzmir caddesi No. 6 - A Meral Ulutan. Mersin Akçam kereste mağazası Cahit Türkay. Erzurum Lisesi sınıf IV. - A No. 777 Niyazi Gökbelen. Denizli Lisesi III - B No. 1564 Mahir Toker. İzmit manifaturacı İbrahim İnanç elile Fevzi Sezgin.

50 kuruşluk bir kitap: Bodrum Ahmet Nafiz Nalbantoğlu. Beypazarı askerlik şube başkanı oğlu Erdoğan. İstanbul Üsküdar II inci Ortaokul 3 - A No. 215 Melâhat. İstanbul Kızıltoprak Rüşdiye sokak No. 44 Vahide Tanyolaç. Bursa Tarım Okulu son sınıf 326 Hüsnü Aksoy. İzmir cezaevinde 2 inci bölümde Mehmet Emin. Ankara gümrük ve inhisarlar vekâleti muhasebesinde Z. Garan. Ankara Askerî fabrika san'at stajyeri No. 89 Muhsin Özer. Ankara Yenişehir Karanfil sokak No. 39 birinci kat Melâhat Mare. Diyarbakır Lisesi 4 - A No. 941 Hatice. Yozgat Lisesi 4 - A da No. 320 M. A. Aydın. Yozgat Lisesi sınıf X No. 149 İlhan Geçer. Mersin Akşam Tecim Okulu talebesinden Mustafa Avcı. Erzurum Lisesi 4 - A No. 348 Osman Fuat Özkılıç. Erzurum Lisesi son sınıf Edebiyat kolunda 565 Nevzat Soydaş. Erzurum Lisesi 4 - A No. 411 Nihat Silâhdaroğlu. Denizli İnhisarlar müdiri hanesinde Emine. Acıpayam telefon fen memuru Rıza Türköz. Lüleburgaz pancar fen memuru kardeşi Hikmet. Edirne vakıflar müdürlüğü kâtibi A. Vildan Özbek. Burdur Cumhuriyet caddesi No. 41 M. Tekşen. Kemalpaşa merkez ilkokulu öğretmenlerinden Suna. Kilis gümrük taburu hesap memuru Orkun. Zile tahrirat kâtibi Ruhî Soydan. Trabzon Lise 5 - C No. 660 Halit Onar. Afyon Yeni hâlde No. 5 Giridli Ali Yüksel. Konya Lisesi V - C No. 87 Ahmet. Gerede - Mengen Düzağaç öğretmeni Turgut Vural. İstanbul Lâleli Ege Kız Talebe Yurdundan Ayşe Basım. Ankara Kılıçaslan mahallesi Hünler sokak No. 67-69da Fethi Dedeoğlu.

25 Kuruşluk bir kitap: İstanbul Fatih Çankaya irmik makarna fabrikasında paketçi Ekrem. İstanbul Cibali Ortaokul I - E No. 225 Hayrettin Şenocak. Balıkesir N. B. öğretmen okulu sınıf V - B No. 271 A. Kemal Asıltekin. Bursa Altıparmak Bozkurt caddesi No. 3 S. Oztuna. Ankara posta işleri reisliği şefi Sait Kut. Ankara Erkek Lisesi Fen VI. No. 293 Sedat Mengiliböru. Adana Erkek Lisesi 4 - B No. 593 Abdülkadir Güngör. Diyarbakır Süleymannazif sokağı No. 24 M. Tarhan.

ON

SENE

GENÇLEŞTİM

Bundan böyle ihtiyar donuk bir hal alan teni, temiz ve genç bir hala soku beyazlaştırmak çok kolay bir iş. Sonunda fen, ten ve cildi iyiçe besleyen madde de keşfedip ortaya çıkardı. Bu madde uğuşturularak tene sürülnce mesama tamamile açılıp serbest kalıyor. Çizgi ve buruşukluklar bertaraf oluyor, ba cilde arız olan siyahımsı noktalar yokoluyor· Bu temizleyici ve besliyeci madd yalnız: yeni "TOKALON„ kreminde vardır.

Bu maddede, harikulâde bir kuvvet bulunduğu için, en çirkin yüzler bile a zamanda genç ve güzel bir hal alıyorlar.

"TOKALON„ kreminin "pembe„ renkli olanını gece yatmadan önce kullanınız Uykunuzda derinizi tazelendirir. Sabahları ise "TOKALON„ kreminin "beyaz renkde olanını kullanınız. Tene bir beyazlık, bir serinlik verir.

Beyaz "TOKALON„ üzerine sürülen podra bütün gün kuvetini muhafaza eder Teniniz, cildiniz nekadar fena olursa olsun "TOKALON„ kremini kullanmağ başladıktan sonra elde edeceğiniz neticeyi sevinçle karşılayacaksınız. "TOKALON ile hiç ummadığınız bir netice elde edeceğinize emin olabilirsiniz.